

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 38
Spalio - October 4, 1991

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Prezidento Bush pasiūlymas eliminuoti JAV visus taktinius atominius ginklus Europoje ir Azijoje ir nutraukti skraidančius bombonešius susilaukė palankaus pritarimo iš Sovietų Sąjungos, Kinijos, Prancūzijos, Vokietijos ir D. Britanijos. Specialistai suskaičiavo, kad tasai planas apima apie 2,400 įvairių ginklų, ir Amerikai sutaupys apie \$20 milijonų per ateinančiuosius dvidešimt metų.

Irakas paleido Jungtinių Tautų atominių ginklų inspektorių, kuriuos išlaikė Bagdado garaže apie tris paras su atominius ginklus liečiančiais dokumentais. Saugumo Tarybai grasant nauju karu, Irakui kito kelio nebuvo likę, kaip tik paklusti. Inspektoriai tvirtina, kad Irakas esąs toli pažengęs atominių ginklų gamyboje.

Italijos užsienio reikalų ministras Gianni de Michelis, kalbėdamas Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos pilnatieji sesijoje, pasiūlė planą pakeisti JT struktūrą, būtent — padidinti Saugumo Tarybos narių skaičių. Jo manymu, Saugumo Tarybos noretų pateikti ypač Azijos ir Afrikos valstybės. Bet Saugumo Taryba, kurios nuolatinių narių sutikimo reikia, kad bet kokie pagrindiniai pakeitimai būtų vykdomi, pirma pati turėtų šį klausimą nubalsuoti.

Zairo prezidentas Mobutu Sese Seko, po penkis dienas užtrukusių riaušių, pažadėjo opozicijos vadams sudaryti koalicinę vyriausybę. Tai pirmas sykis, kai jis po 26 metų valdymo sutinka taikytis su opozicija.

Nelson Mandela, Afrikos Nacionalinio Kongreso vadas, siūlo savo partijai priimti baltų žmonių. Esą reikia pasimokyti iš Rytų Europoje plintančio etninio nesutarimo. Jis dar priminė, kad ir valdančioji Pietų Afrikos baltųjų partija (Tautinė partija) j savo eiles juodosios rasės žmones priima nuo pereinamųjų metų.

Taifūnas pereiną savaitę nusiaubė Japoniją. Žuvo 45 asmenys, šimtai sužeisti.

Jordanui ir toliau bus teikiama karinė pagalba. Persijos įlankos karo metų ji buvo sustabdyta.

Kambodijos princas Sihanouk, kalbėdamas JT Generalinėje Asamblėjoje, kvietė šią organizaciją uždrausti minas. Esą Kambodijoje nuo įvairių minų kasmet žūsta daug žmonių. Ypačingai didelis skaičius sužeistų. Kambodijoje valdo Vietnamo remiama vyriausybė, bet nuolatinės kovos vyksta tarp jos ir trijų sukilėlių grupių, kurios plačiai naudoja minas.

Dalai Lama, Tibeto religinis vadas, lankydamasis Mongolijoje, pareiškė, kad jo kraštas atgaus savo laisvę. Tam vilties teikia Mongolijos patirtis. Esą Mongolija nuvertė savo komunistinę valdžią po 70 metų. Tibetas komunistų kinų laikomas 35 metais. Dalai Lama, kuris 1989 m. gavo Nobelio Taikos premiją už taikią kovą prieš Kinijos okupaciją, kalbėdamas miniai Mongolijos sostinėje Ulan Bator pabrėžė, kad pasaulyje vykstantys pakeitimai galų gale palies ir Kiniją.

KAS IR KADA APMOKĖS DIDŽIĄSIS SKOLAS?

— Pabaltijo valstybių prezidentų spaudos konferencija Jungtinėse Tautose —

KĘSTUTIS K. MIKLAS
Darbininko akredituotas
korespondentas
Jungtinėse Tautose

Rugsėjo 18-ją, dieną po to, kai Pabaltijo valstybės buvo priimtos į Jungtines Tautas, įvyko spaudos konferencija su Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentais. Konferenciją suorganizavo BATUNO lietuvių sekcijos direktoriato narė Ann Charles, bendradarbiaudama su Lietuvių Informacijos Centru. Jis koordinavo šios konferencijos paruošiamuosius darbus ir parengė informacinę medžiagą spaudos atstovams.

Konferencija įvyko vienoje didžiųjų JT posėdžių salių. Ji prasidėjo 11 val. ryto ir tęsėsi virš valandos laiko. Susirinko didelis būrys spaudos atstovų. Priekyje buvo susėdę prezidentai — Latvijos prezidentas Anatolij Gorbunovs su savo vertėja, Estijos prezidentas Arnold Ruutel su vertėju, JT Generalinė pasakretorė informacijos reikalams Therese Sevigny ir Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis su vertėju Viktoru Maku. Už jų sėdėjo užsienio reikalų ministrai. Latvijos — Janis Jurkans, Estijos — Leonart Meri ir Lietuvos — Algirdas Saudargas.

Konferenciją atidarė ir jai vadovavo ponija Sevigny. Pasveikinusi prezidentus, ji pristatė juos, pateikdama kiekvieno biografinius bruožus.

Estijos prezidentas

Pristatydama Estijos prezidentą Arnold Ruutel, ji paminėjo, kad nuo 1949 iki 1964 metų jis studijavo Estijos Agrikultūrinę akademiją. Nuo 1957 iki 1968 metų jis ėjo direktoriaus pareigas Estų Veterinarijos mokslų institute. Nuo 1963 metų — Tartu pavyzdinio valstybinio ūkio direktorius, o po to iki 1977 metų — Estijos Agrikultūros Akademijos direktorius.

Politiniame gyvenime pasidavęs labai aktyviu, kai 1977 m. jis buvo išrinktas Estijos komunistų partijos centro komiteto sekretoriumi. 1983 m. jis išrinktas Estijos Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo pirmininku ir tose pareigose tebėra šandien.

Pagal spaudos atstovams pateiktą informaciją, jis yra gimęs 1928 m. gegužės 10, Laimijda parapijoje, Estijos Saarema saloje. Vedęs. Turi dvi dukteris.

Latvijos prezidentas

Latvijos Anatolij Gorbunovs yra Latvijos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku nuo 1988 m. Šiom pareigom jis vėl buvo perrinktas 1990 m. Pagal profesiją jis yra politinių mokslų žinovas ir taip pat statybos inžinierius.

Nuo 1959 iki 1962 metų jis dirbo kaip statybos inžinierius Latvijos respublikai ir kaip vyresnysis technikas Rygos Politechnikos institute. Nuo 1962 iki 1965 metų atliko sovietinę karinę tarnybą. Aktyvus komunistas, nuo 1974 iki 1990 metų dirbęs įvairiose Latvijos komunistų partijos atsakinguose posteose.

Gorbunovs yra gimęs 1942 m. Ludzas apskrityje, Latvijoje. 1970

m. jis baigė Rygos Politechnikos institutą ir 1978 m. Socialinių Mokslų akademiją Maskvoje. Jis yra vedęs ir turi vieną sūnų. Jis latvis. Kalba latviškai ir rusiškai.

Lietuvos prezidentas

JT Gen. pasakretorė, pristatydama Lietuvos prezidentą Vytautą Landsbergį, sakė, kad jis pagal profesiją yra muzikos profesorius, pedagogas. Iki išrinkimo į Lietuvos parlamentą jis dėstė Vilniaus konservatorijoje, Vilniaus Pedagoginiam institute, Klaipėdoje ir kt.

Nuo 1978 metų jis muzikos istorijos profesorius Valstybinėje konservatorijoje. Jis yra parašęs net dešimt knygų, daugiausia apie Lietuvos dailininką ir kompozitorių M. K. Čiurlionį.

Jis taip pat buvo aktyvus ir visuomeniniam gyvenime, užimdamas vadovaujamus postus įvairiose kultūrinio ir mokslinio pobūdžio organizacijose. Jis yra vienas Sąjūdžio įkūrėjų.

1989 m. Panevėžio mieste jis buvo išrinktas Lietuvos atstovu į Sovietų Aukščiausiąją Tarybą Maskvoje, 1990 vasario 26 jis išrinktas į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą, kuri kovą 11 išrenkė jį savo pirmininku. Jam pirmininkaujant, tą pat vakarą buvo paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas.

Landsbergis yra gimęs 1932 m. spalio 18, Kaune. Čia jis baigė pradinį mokslus ir J. Gruodžio muzikos mokyklą. Nuo 1950 gyvena Vilniuje. Mokėsi Valstybinėje konservatorijoje. Vedęs. Jo dvi dukterys — Jūratė ir Birutė, taip pat muzikės, o sūnus, taip pat Vytautas, yra rašytojas. Be lietuvių kalbos, jis kalba angliškai, rusiškai ir lenkiškai.

Kalba pavezidentai

Pagal kraštų priėmimo eilę pirmasis prabilo Estijos prezidentas. Padėkojė už jam suteiktą garbę kalbėti šia proga, jis pareiškė, kad Sovietai pripažino Pabaltijo valstybių nepriklausomybę ne savo iniciatyva ar gera valia, bet tarptautinio spaudimo dėka. Pažadas atitraukti karinius dalinius iš Kubos ir sustabdyti militarinę paramą Afganistanui rodo, kad Sovietai eina kita kryptimi. Iki šiol buvę pasitarimai su Estija buvo vienpusiški, bet dabar gal bus susilaukta konstruktyvesnių derybų.

Latvijos prezidentas džiaugėsi, kad Latvija grįžta į Europos tautų bendruomenę. Jis numato daug sunkumų ir atsakomybės dėl žmogaus teisių ir demokratizacijos. Anot jo, dalyvavimas Jungtinėse Tautose atidarys ke-

(nukelta i 2 psl.)

Pabaltijo respublikų prezidentai spaudos konferencijoje Jungtinėse Tautose rugsėjo 18 d. Viduryje: JT Generalinė pasakretorė informacijos reikalams Therese Sevigny. Jos kairėje: Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis, šalia jo — vertėjas Viktoras Nakas, antroje eilėje — Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas. Pasakretorės dešinėje: Estijos prezidentas Arnold Ruutel su vertėju ir Latvijos prezidentas Anatolij Gorbunovs su vertėja. Apačioje Lietuvos JT delegacijos dalis ir korespondentai. UN Photo

LIETUVOS DIPLOMATIJOS ŠEFAS ATISISVEIKINA

Lietuvos Diplomatinės Tarybos šefas dr. Stasys Bačkis baigė savo pareigas, atsisveikino su Lietuvos Diplomatinės Tarybos nariais ir palinkėjo jiems sėkmingai dirbti Lietuvos Respublikos vyriausybės žinioje, pasiūsdamas jiems laisvą. To savo laiško nuorašą dr. Bačkis pasiuntė Lietuvos užsienio reikalų ministrai A. Saudargui. Štai to Lietuvos Diplomatinės Tarybos šefo laiško nuorašas:

1991 m. rugs. 6 d.

Malonūs Bendradarbiai,

Atiduodamas pagarbą žuvusiems dėl Lietuvos nepriklausomybės, labai džiaugiuosi sulaukęs dienos, kada Lietuva vėl pripažinta nepriklausoma valstybe ir greit taps pilnutiniu tarptautinės valstybių bendruomenės ir jos tarptautinių institucijų nariu.

Šia proga prisimenu visų Lietuvos Diplomatinės Tarybos narių tvirtą patriotinę laikyseną Lietuvos bylos reikalais ir nuoširdų bendradarbiavimą su manimi, tiek man būnant Paryžiuje 1938-1960 metais, tiek Washingtono einant Lietuvos Chargé d'Affaires pareigas ir Lietuvos Diplomatinės Tarybos šefo pareigas nuo 1983.XII.24 d.

Nuoširdžiai visiems L.D.T. nariams dėkoju už gražią tarptautinę Lietuvos laisvės bylos reikalais veiklą ir linkiu sėkmingai dirbti Lietuvos laisvės bylai. Nepriklausomos Lietuvos vyriausybės žinioje.

Nuoširdžiai visiems L.D.T.

JAV prezidentas George Bush rugsėjo 11 Baltųjų Rūmų Roosevelto kambaryje priėmė Pabaltijo valstybių atstovus. Nuotraukoje šalia prezidento stovi St. Lozoraitis, Lietuvos ambasadorius Washingtono. Nuotr. D. Vidutis

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

Lietuvos Statistikos departamentas pranešė, kad kainos šiemet vasarą pakilo 4.2%, arba apie triskart, lyginant su pereinamųjų metų pabaiga. Tuo tarpu atlyginimai pakilo tik dukart.

Zigmas Vaišvila, Lietuvos premjero pavaduotojas, pasiuntė telegramą Sovietų Sąjungos TV ir Radio komiteto pirmininkui Egorui Jakovjevui, atkreip-

damas dėmesį, kad Lietuva dažnai vis dar vadinama dalimi Sovietų Sąjungos. "Dabar, kai Sovietų Sąjunga ir daugelis pasaulio valstybių pripažino Lietuvos nepriklausomybę, — sako Vaišvila, — panašaus pobūdžio netikslumai gadina jūsų įstaigos prestižą".

Keliaujantiems į Lietuvą gali būti naudinga žinia, kurią Vokietijos lėktuvų kompanija Lufthansa paskelbė rugsėjo 25. Nuo lapkričio pradžios tris kartus per savaitę jos lėktuvai skraidys į Rygą ir Kijevą. Rygoje lėktuvai sustos antradieniais, penktadieniais ir sekmadieniais, skrisdami iš Frankfurto į Petrogradą. Į Kijevą lėktuvai skraidys iš Frankfurto pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais.

Oficialūs pranešimai skelbia, kad Lietuvoje šiuo metu esama 11 tūkstančių registruotų bedarbių, o Lietuvos rytas rašo, kad asmenų be darbo ar neturinčių pragyvenimo šaltinių skaičius siekia net 28 tūkstančius. Netrukus prie jų prisidės ir jaunuoliai, demobilizuoti iš Raudonosios armijos. Armijoje tarnauja apie 17 tūkstančių lietuvių karių ir apie tūkstantis karininkų.

Dalai Lama, Tibeto religinis vadas, lankydamasis Pabaltijo valstybėse, norįs "pakvėpuoti laisvu oru ir pasisemti dvasinės stiprybės" toliau tęsti kovą už savo krašto išlaisvinimą. Jis taip pareiškė spaudos agentūrai.

Energijos ministras Leonas Ašmantas pranešė, kad apie 2000 metų Lietuva statysianti dar vieną atominę elektrinę, nes tuo metu bus reikalinga daugiau energijos, pereinant prie laisvosios rinkos sistemos. Reuterio korespondentui jis pasakė, kad dabar svarstoma kokią elektrinę statyti: ar atominę ar anglimi varomą. Šiuo metu Ignalinoje veikia atominė elektrinė, to paties tipo kaip Černobilio, kurioje sprogo 1986 m. atnešė Ukrainai ir jos kaimynams baisyų nelaimių.

(nukelta i 5 psl.)

minimų apie Jus visus. Su geriausia linkėjimais ir pagarba, Jūsų —
Dr. Stasys-Antanas Bačkis,
Igaliojtas Ministras,
Buvęs L. D. Šefas

JAV prezidentas George Bush rugsėjo 11 Baltuosiuose Rūmuose, Roosevelt kambaryje, priėmė Pabaltijo valstybių atstovus. Iš k.: Estijos konsulas (dabar ambasadorius Jungtinėse Tautose) E. Jaackson, Lietuvos atstovas Washington (dabar Lietuvos ambasadorius Washington) Stasys Lozoraitis, Latvijos atstovas (dabar Latvijos ambasadorius Jungtinėse Tautose) A. Dingbergs. Nuotr. D. Vidutis

KAS IR KADA APMOKĖS DIDŽIASIAS SKOLAS?

(atkelta iš 1 psl.)

lią į technologiją, ekonominį progresą ir į demokratiją.

Prezidentas Landsbergis kalbėjo angliškai. Jis pareiškė, kad šios dienos yra labai svarbios ne tik Lietuvai, Latvijai ir Estijai, bet ir visom tarptautinėse bendruomenės tautom, pabrėždamas, kad tamsieji amžiai dabar jau uždaryti ir naujasis prasidėjęs. Toliau jis kėlė klausimą dėl Sovietų Sąjungos intencijų dėl karinių dalinių padėties užsienio kraštuose. "Mes norime matyti, kad Sovietų daliniai būtų atitraukti galimai greičiausiu laiku. Mes tikime, kad šis klausimas bus išspręstas pozityviai ir greit", pareiškė prezidentas.

Spaudos atstovai stato klausimus

Pirmasis buvo Eugenijus Menkes, TASSO skyriaus vedėjas Jungtinėse Tautose ir šių metų JT korespondentų sąjungos — United Nations Corres-

Savaitės įvykiai

Salvadoro kariuomenės kapitonas Guillermo Alfredo Banavides Moreno, karo akademijos direktorius, nuteistas už 1989 m. nužudytuosius šešis jėzuitus. Kartu buvo nušauta ir jų virėja su dukra. Tai pirmas atvejis, kai nuteistas karininkas už civilių nužudymą. Paprastai lig šiol karininkai likdavo nebausti. Jis kaltinamas už tai, kad davė įsakymą daliniui tuos 8 asmenis nušauti.

Kinija ginasi, kad ji netiekusi Irakui uranijaus, reikalingo atominiams ginklams gaminti, bet JT inspektoriai turi dokumentus, įrodančius, kad ji esanti sąraše, kartu su kitomis valstybėmis, kurie prekiauja su Iraku nelegaliai. Kol kas tie vardai dar neskelbiami.

Jonas Savimbi, daugiau kaip 16 metų išbuvęs partizanų kovoje prieš Angolos vyriausybę, sugrįžo į sostinę ir žada dalyvauti politikoje. Pagal susitarimą su vyriausybe, partizanai nustoja ir visa jo grupė, vadinusis Unita vardu. Vyriausybė žada visuotinius rinkimus ateinančiais metais.

Sovietų Sąjunga šiuo metu savo aukso rezerve turi 240 metrinų tonų, kas sudarytų apie \$3 bilijonus. Tai esąs tik penktadalis to, ką laisvojo pasaulio finansininkai buvo tikėjęsi. Tą sumą paskelbė Sovietijos ekonomistas Grigorij Javilinski.

pondents' Association pirmininkas.

UNCA vardu pasveikinęs prezidentus ir palinkėjęs, kad jų kraštai kuo greičiausiai įsijungtų į pasaulio tautų šeimą, jis paklausė dėl tolimesnių santykių su Sovietų Sąjunga, kokie pagrindiniai klausimai su ja dar neišspręsti ir ar galima juos greit išspręsti.

Ateities santykiai su Sovietų Sąjunga

Pirmasis atsakė prezidentas

Landsbergis. Jis pareiškė lietuviškai (angliškai vertė Viktoras Nakas):

"Nuo pat 1988 metų, kai mūsų kraštuose prasidėjo nepriklausomybės judėjimas, mes skelbėme, kad mes norim gerų santykių su Sovietų Sąjunga. Tai reiškia, kad mes traktuojam Sovietų Sąjungą kaip mūsų kaimyną, bet tas ne visiems vadovams patiko. Bet dabar teisingumas yra atstatytas, ir mes iš tikrųjų norime būti geri kaimynai. Kariuomenės klausimas bus išspręstas

(nukelta į 5 psl.)

VLIKAS DAR IR TOLIAU TALKINS ATSIKŪRUSIAI LIETUVAI

1991 m. rugsėjo 7 d. VLIKO delegacija — pirm. dr. K. Bobelis, vicepirm. dr. A. Budreckis ir P. Narutis, ELTOS dir. J. Bobelis bei Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas dr. J. Genys nuvyko į Maskvą dalyvauti Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijoje (CSCE)

VLIKas jau nuo pirmo Helsinkio akto pasirašymo dėjo visas pastangas, kad Lietuvos respublika atgautų nepriklausomybę kaip suvereni valstybė. Po 18 metų politinio darbo ir patirties ši VLIKO delegacija buvo pasirašiusi memorandumais bei teisiniais argumentais paveikti Konferencijos 35 valstybių delegacijas paremti Pabaltijo respublikų priėmimą į Konferencijos sudėtį, kas reiškia, į Europos nepriklausomų valstybių bendruomenę.

1991 m. rugsėjo 10 d. Konferencijos atidarymo sesijoje Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras B. Pankovas paskelbė,

kad Estija, Latvija ir Lietuva priimtos į CSCE kaip pilnateisiai nariai. Konferencijos atidarymo pagrindinis kalbėtojas Sovietų Sąjungos prezidentas M. Gorbačiovas taip pat pabrėžė, kad "Pabaltijo respublikos eina skirtingu keliu demokratizacijos procese". Rugsėjo 11 d. popietinėje Konferencijos sesijoje kalbas pasakė visų trijų Pabaltijo respublikų užsienio reikalų ministrai.

Pirmu azvilgiu atrodė, kad VLIKas užbaigė savo ilgametę kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės. Anaiptol! Lietuvos ministro pirmininko Gedimino Vagnoriaus kvietimu, VLIKO atstovai iš Maskvos važiavo į Vilnių aptarti tolimesnį VLIKO veiklą ir patirti apie Lietuvos vyriausybės politinės veiklos planus.

Lietuvos ministras pirmininkas G. Vagnorius priėmė VLIKO delegaciją rugsėjo 14 d. Susitikime taip pat dalyvavo Lietuvos vyriausybės sekretorius K. Či-

greitai, o kiti dalykai neturėtų kelti didelių problemų.

Mes tikimės, kad ekonominiai santykiai, ekonominiai ryšiai su Sovietų Sąjunga bus grindžiami abipuse nauda ir nebus naudojami politiniam spaudimui.

Bet jie turi labai pasikeisti kitu atžvilgiu, ir mes jau prisidėjome prie tų pasikeitimų. Mes dabar bendraujame ne su viena entrine valdžia, kuri skirsto visas gėrybes, o su Sovietų respublikom, tiesiog su žmonėmis ir regionais. Tai yra ir patogiau, ir produktyviau, ir visa tai veda į rinkos santykius. Ir tokia jau dabar darosi Sovietų Sąjungos realybė. Ir tokia jau dabar darosi Sovietų Sąjungos realybė. Ar Sovietų Sąjunga išliks iš vieno centro reguliuojama visuma, tai parodys ateitis. Aš pats tuo abejoju".

Estijos prezidentas Ruutel taip pat atsakė į šį TASSO korespondento klausimą. Jis pareiškė, kad jis buvo susitikęs su Gorbačiovu tą dieną, kai buvo pasirašytas dokumentas, pripažįstantis Estijos nepriklausomybę.

Jis turėjo ilgą pasikalbėjimą su Gorbačiovu įvairiais klausimais, ypač dėl tolimesnių santykių su Sovietų Sąjunga. Jis pa-

linskas ir direktorius A. Skaisgiris. Pokalbis buvo pozityvus ir naudingas. Vilniuje teko pasitarti su pagrindinių politinių grupuočių vadais bei duoti interviu Lietuvos televizijai.

Rugsėjo 20 d. Lietuvos respublikos vyriausybės būstinėje buvo formaliai pasirašytas protokolas tarp Lietuvos respublikos vyriausybės ir VLIKO. Esminiai susitarimo punktai pabrėžė, kad VLIKas pasiekė savo pagrindinį tikslą — nepriklausomą, demokratine Lietuvos Respubliką. VLIKas ir Lietuvos vyriausybė susitarė dėl palaipsniško VLIKO lešų perdavimo Lietuvos vyriausybei ir dėl VLIKO ELTOS biuletenių integravimo į Lietuvos ELTOS tarnybą. Lietuvos vyriausybė kvietė VLIKą ir toliau talkinti atsikūrusiai respublikai. Taip pat vyriausybė pareiškė padėką VLIKui už moksliskai pagrįstą memorandumą Sovietų reparačių Lietuvai klausimu, kuris padės ekonominėse derybose su Kremliumi.

Rugsėjo 23 d. Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis priėmė VLIKO pirm. dr. Kazį Bobelį. Respublikos vardu jis dėkojo VLIKui už ilgametę pastangą atstatyti Lietuvos nepriklausomybę ir įgyti respublikai tarptautinį pripažinimą. Prezidentas Landsbergis pareiškė viltį, kad VLIKas ir jo padaliniai prisidės prie Lietuvos respublikos visokeriopo atstatymo darbo.

(Elta)

Vaidas iš istorinių įvykių Jungtinėse Tautose — naujų narių vėliavų pakėlimo iškilmės rugsėjo 17 d. Priekyje prie tuščių stulpų išsiriavusios delegacijos. Lietuvos delegacija — prie pirmojo stiebo iš dešinės. Viduryje — JT Generalinis sekretorius Javier Perez de Cuellar, vadovavęs vėliavų pakėlimo ceremonijoms. Tai oficiali JT nuotrauka, daryta iš Generalinės Asamblėjos rūmų. Kitoje gatvės pusėje matyti dalis New Yorko pabaltiečių, kurie buvo atėję būti liudininkais šio svarbaus įvykio. UN Photo

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujaj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLONNY: Virgijūna Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvą pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Lėdo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11370
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

(Tąsą iš praeito numerio)

Ar Kultūros Židinyms dar reikalingas?

Kultūros Židinyms pirmiausia ir buvo pastatytas išlaikyti išeivijos lietuviškumą, rūpintis, kad Lietuva būtų nepriklausoma.

Dabar štai Lietuva jau nepriklausoma, Tai didelio džiaugsmo šventė visiem lietuviams. Kultūros Židinio administracija sveikina šia proga visus lietuvius, savo narius ir rėmėjus ir džiaugiasi, kad jų darbas nenuėjo niekais. Kultūros Židinyms daug prisidėjo, kad ta nepriklausomybė kuo greičiau priartėtų. Čia buvo rengiami pirmieji mitingai, rodomi filmai, vaizdajuostės. Čia prabilo pirmieji atvykę iš Lietuvos. Iš čia prasidėjo glaudesnis kultūrinis bendradarbiavimas, kai atvyko Jaunimo Teatras iš Vilniaus.

Kultūros Židinyms buvo lyg didžiulės tvirtovės durys, prasisėrusios ir atnešusios gaivų orą vieniems ir kitiems, ir išeivijos lietuviams, ir Lietuvai.

Naujas kultūrinis bendradarbiavimas dabar tik prasideda. Kad jis geriau tarptų, jam reikalinga savas Kultūros Židinyms, sava pastogė, kur, susėdę vieni ir kiti, sušiltų, prisipildytų lietuviškos meilės.

-o-

Metų bėgyje dažnai pasinaudojame Židinio patalpomis sportui, tautiniams šokiams, chorui, minėjimams, koncertams, susirinkimams, pobūviams.

Bet Židiniui reikia išlaikyti. Neužtenka, kad atsilankę Židinyje praleistų porą valandų. Išlaikymo išlaidos yra kur kas didesnės. Jau negali išeiti iš Židinio ir be rūpesčio užverti ju duris. Turi išsinešti ir rūpestį, kaip jį išlaikyti, kad čia lietuviui būtų patogiu ir miela užėti, pabūti savųjų tarpe.

Šiuo metu nuomų pajamos iš

nelietuvių sudaro apie 50 procentų reikalingos sumos Židiniui išlaikyti. Apie 25 procentai ateina iš lietuviškų renginių. Lieka dar 25 procentai, kuriuos turime suaukoti.

Tai nedidelis procentas, bet jis sudaro problemų. Vieni mano, kad Židinyms gal ir nereikalingas lietuviškai bendruomenė.

Kaip bebūtų, j laisvą Lietuvą čia išaugę ir išsimokslinę, susikūrę savo šeimas, jau nebe norės grįžti. Bet juk ir jiems bus malonu žinoti, kad yra toks Židinyms, kad ten galima užėti ir pajusti tėvų žemės nuotaikas.

Pagaliam ir iš Lietuvos atvykę mieliai tokiame Židinyje norės pabuvoti, susitikti savus. Juk ir ankstesnės čia kitų tautų emigrantų kartos išlaikė savo namus, savo sales, kur jie galėjo pabūti savybėje.

Kultūriniai ryšiai su Lietuva apsaugos išeiviją nuo galutinio išspinduliavimo iš lietuviškos bendruomenės. Tad toks Židinyms tikrai yra būtinas ir vieniems ir kitiems.

Pranciškonų veikla Lietuvoje atgimsta su dideliu entuziazmu. Atgimimas palies ir Ameriką — iš ten atvyks nauji talkininkai, nauji misionieriai. Tai ir pranciškonų veikla Amerikoje niekada neišblės.

Tačiau pranciškonai turės ir savų rūpesčių. Židinio finansinis išlaikymas nebus jų tiesioginis tikslas.

Kultūros Židinyms išaugo čia tik jų nepaprastų pastangų dėka. Dabar belieka mums jį tik išlaikyti.

Reikia daugiau narių rėmėjų, daugiau entuziastų, kurie

(nukelta į 8 psl.)

Solistas Vaclovas Momkus buvo šiemet gegužės 26 d. Illinois universiteto paviljone įvykusios septintosios JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventės komiteto pirmininkas. Jis Chicagos Lietuvių operai paskyrė 31 metus, 29-iose spektakliuose dainavo solo, sukūręs 10 skirtingų rolių. Operos valdyboje buvo 20 su viršum metų. Šiuo metu Vaclovas Momkus yra Jaunimo Centro tarybos pirmininkas.

Manigirdas Motekaitis, padėjęs paruošti I Lituani operą kaip vienas iš chormeisterių ir kaip Lietuvių operos akompaniatorius, daug prisidėjo ruošiant Chicagos chorus šių metų Dainų šventei.

Ann Jillian — Jūratė Nausėdaitė prieš VII Dainų šventę (gegužės 15 - 19) dalyvavo Oak Brook Terrace teatre (Druary Lane) aštuoniuose savo spektakliuose. Ji tautiškai mišriai amerikiečių publikai ne tik kalbėjo lietuviškai, bet ir pagiedojo pirmuosius Lietuvos himno posmus, reklamuodama Lietuvių VII Dainų šventę, kuriai ji gegužės 26 d. vadovavo.

Nelė ir Arvydas Paltinai balandžio 7 jau dešimtą kartą lankėsi Chicagoje, atlikdami "Margučio" surengtą koncertą. Balandžio 13 įvyko jų koncertas Clevelande, OH, o balandžio 16 — Toronto, Kanadoje. Arvydas Paltinas yra Vasario 16 gimnazijos dainavimo ir muzikos mokytojas. Nelė estradinėmis dainomis ir lyrišku dainavimu, o Arvydas sintetizatoriaus pagalba sudarytu spalvingu "orkestriniu" palydėjimu Lietuvoje po atviru dangumi į koncertą sutraukė 16,000 klausytojų.

Darius Polikaitis dalyvavo su savo vadovaujamu Lietuvių meno ansambliu Dainava šių

IŠ LIETUVIŠKO MUZIKINIO GYVENIMO

Lietuvos delegacija (viduryje dešinėje) Generalinės Asamblėjos salėje, rugsėjo 17 d. susėdusi prie savo stalo po to, kai Lietuvos respublika buvo priimta į Jungtines Tautas. Priekyje: prez. Vytautas Landsbergis, užs. reik. ministras Algirdas Saudargas, ambasadorius Anicetas Simutis. Antroje eilėje: Emanuelis Zingeris, ambasadorius Stasys Lozoraitis ir užs. reik. min. pavaduotojas Gediminas Šerkšnys. Nuotr. Vytauto Maželio

metų Dainų šventėje ne tik kaip dirigentas, bet ir kaip orkestratorius ir pagrindinis ryšių su orkestru palaikytojas. Jo žinioje buvo garso sistemos parūpinimas, pakviečiant Joną Beržanskį iš Ann Arbor, MI. Kaip dainų mokytojas Kristijono Doneičio aukštesniojoje mokykloje, jis paruošė ir jaunimo choro repertuarą. Jo sukurtoji estradinio žanro daina "Aš čia gyva", jaunimo ypač pamėgta, praskambėjo dideliu pasisekimu. Posmus jis dainavo per garsiakalbius solo, o priedainiams įsijungė jaunimas. Palydėjo jo paties suorganizuoti elektroniniai instrumentai. Jis

yra ŠAL Muzikos Sąjungos valdybos vicepirmininkas. Už nuopelnus lietuviškoje kultūrinėje veikloje 1990 m. gruodžio 2d. Lietuvos respublikonų lygos pagerbtas pasižymėjusio jaunuolio žymeniu. Gruodžio 16 d. Darius su Dainavos ansambliu ir 70 moksleivių iš Kristijono Doneičio mokyklų surengė religinės minties koncertą "Žemėn taiknešu". Palydėjo 20 asmenų orkestras, kuriam beveik visų giesmių orkestracijas parašė pats ansamblių vadovas Darius Polikaitis. Su Dainava pakviestas dalyvauti spalio 12 - 13 dienomis Šiluvos Dievo Motinos koplyčios Washington, DC, 25 metų sukakties minėjime. Jis yra susižiedavęs su Lidija Stropute. Vestuvės numatomos 1992 m. pavasarį.

Viktoras Ralys, nuo 1990 m. balandžio mėn. vadovaujantis Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos chorui, o nuo 1989 m. ten pat gyvuojančio Spindulio jaunimo ansamblio muzikinis vadovas, dalyvavo su abiem vienetais, jei ir nepilnai, VII-oje Dainų šventėje ir buvo vienas jos dirigentų, dirigavęs jaunimo dainas.

Juozas Širvinskas, Lietuvos Operos ir baletų teatro meno vadovas, dalyvavo su šiuo kolektyvu operos *Lietuviai* pastatymuose. Jis yra ir kompozitorius, sukūręs muziką dvylikai kino filmų, taip pat radijo ir televizijos bei dramos spektakliams. Rašė daug kamerinės muzikos kūrinių, kaip styginiai ir kitoki kvartetai, sonatos styginiams su pianinu, fortepijono pjesių ir dainų, be to, baletą ir muziką, simfoniją (kameriniam orkestrui), baladę fortepijonui ir kameriniam orkestrui.

Kazimieras Skaisgirys, *Muzikos žinių* mėnesis iš dviejų redaktorių, paruošęs šių metų Dainų šventės medžiagą spausdinimui ir paskyręs daug laiko Dainų šventės komiteto posėdžiams, yra ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo lietuvių parapijos Chicagoje vargonininkas, pastoviai gyvenęs Beverly Shores, IN. Jis daugelį metų katalogavo Žilėvičiaus-Kreivėno Muzikologijos archyvą, dabar patarnauja daugeliui lietuvių apsirūpinti gaidomis. K. Skaisgirys vadovauja ir "Dainuojančių Žemaičių" trijukei, kurioje dalyvauja B. Stravinskienė, A. Underienė ir D. Varaneckienė. (nukelta į 4 psl.)

Alepo tautinis muziejus. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

15

Ure, skaitau Pradžios knygoje, "Viešpats kreipėsi į Abramą ("Tėvą išaukštinantą", vėliau jis vadinamas Abraomu, t.y. "Tėvu daugelio tautų"): "Išėik iš savo krašto, palik savo giminę ir tėvų namus; eik į kraštą, kurį aš tau parodysiu" (Pr 12, 1-2).

Abraomas pakluso. Nūdien Abraomą laiko savo tikėjimo protėviu ir žydai, ir krikščionys, ir musulmonai. Apaštalas Paulius po susitikimo su Prisikėlusiuoju pakeliui į Damaską rašė krikščionims iš pagonijos Galatijoje:

"Abraomas patikėjo Dievu, ir tai jam buvo įskaityta teisumu. Taiigi supraskite, kad Abraomo vaikai yra tie, kurie tiki. Ir Raštas (t. y. Šv. Raštas, arba Pradžios knyga), numatydamas, kad Dievas tikėjimu nuteisina pagonis, iš anksto paskelbė Abraomui gerą naujieną: "Tavyje bus palaimintos visos tautos".

Taiigi tikintys žmonės susilaukia palaiminimo kartu su tikinčiuoju Abraomu" (Gal 3, 6 - 9).

Du Abraomo sūnūs — vienas "iš vergės" Hagaros, o kitas "iš laisvosios" Saros — sieja žydus, krikščionis ir musulmonus su Abraomo tikėjimu. Hagara buvo Saros vergė. Mūsuose dažnai kraipoma pečius išgirdus, kad Abraomas turėjo sūnų iš savo žmonos vergės. Mums įprasta apspręsti Abraomą pagal krikščioniškosios etikos reikalavimus. Abraomas buvo II prieškrėstinio tūkstantmečio žmogus ir elgėsi pagal savo Mesopotamijos žmonių ir šeimos poreikius. Šeima buvo gyvybinė visuomenės ląstelė. Gimimas ne tik užtikrino šeimos ateitį, bet ir žmogaus išlikimą po mirties. Nors apie žmogaus prisikėlimą Abraomas dar nieko nežinojo, tačiau jis ir jo amžininkai norėjo užtikrinti savo išlikimą po mirties šeimos išlikimu. Archeologija aptiko

Nuzi piliakalnyje (Mesopotamijoje) Abraomo ir Saros laikotarpio teisėtarkos duomenis, kurie padeda suprasti bevaikės šeimos rūpesčius. Žmona, negalėdama pati pagimdyti šeimai palikuonį, turėdavo parūpinti vyrui savo vergę ir taip užtikrinti šeimos išlikimą. Sara taip ir elgėsi. Hagara pagimdė Išmaelį — sūnų vardu "Dievas išklause". Ilgainiui Sara pradėjo neapkęsti Hagaros ir jos gimusio "sūnaus". Hagara buvo priversta pasitraukti iš Abraomo šeimos. Išmaelis užaugo ir tapo arabų genčių protėviu (žr. Pr 16). Vėliau Dievas palaimino ir Sarą — ji pradėjo ir pagimdė Abraomui Izaoką — sūnų vardu "(Jis) juokėsi" (žr. Pr 17, 15 - 22).

Žydai save laiko Abraomo ir Saros vaikais fiziniu gimimo ryšiu, o krikščionys dvasiniu — tikėjimo ryšiu laiko Abraomą ir Sarą tikėjimo protėviais. Tuo tarpu musulmonai save sieja su Abraomu per Hagarą.

Alepas — dvikalbis miestas

Alepas sėdi plačioje dauboje su uolų iškyšuliais. Per miestą teka Wadi Quweiq. Bet dabar — vasarą tik sausa upės vaga. Čia nėra Damasko sodų su Barados upe, nei Gutos oazės su šaltiniais. Žalumo labai maža. Tik kur-ne-kur maži alymedžių

ir figmedžių gojeliai, pilka aplinka ir pilki uolų iškyšuliai su neįprasta šviesos skraiste vakaro saulėje.

Gatvės judrios. Rodos, kad visa Sirija renkasi į Alepą nakčiai. Sunkvežimiai su važmomis, automobiliai pilni žmonių, naštomis apkrauti asilai ir mulai, moterų būreliai su krepšiais ant galvų... Kartkartėmis net sunku

pasakyti, kas į kurią pusę eina ar važiuoja. Alepo citadelė, tupinti ant aukšto uolos iškyšulio, iš tolo sako, kad skubėti nereikia.

Ahmedas klausinėja, kaip pasiekti "Alepo rūmų" viešbutį. Nustembu, kad jis atsakymo nesupranta. Juk čia Sirijos miestas? Pasirodo, kad Alepas yra arti arabų ir turkų kalbų takoskyros. — Kuri kalba vyrauja? — tei-

raujuosi. — Sunku pasakyti. Priklauso nuo miesto dalies, — man paaiškina Ahmedas.

Alepas — dvikalbis. Lietuvos istorinę sostinę turbūt reikėtų vadinti net daugiakalbe.

Ką nori pamatyti Alepe?

Ryto metą aptariame su Ahmedu, ką pamatyti ir kada leistis kelionėn į vėliausių archeologinių radinių vietą, Eblos piliakalnį prie Tell-Mardikh miestelio. Laiko maža. Man rūpi Citadelė ir muziejus.

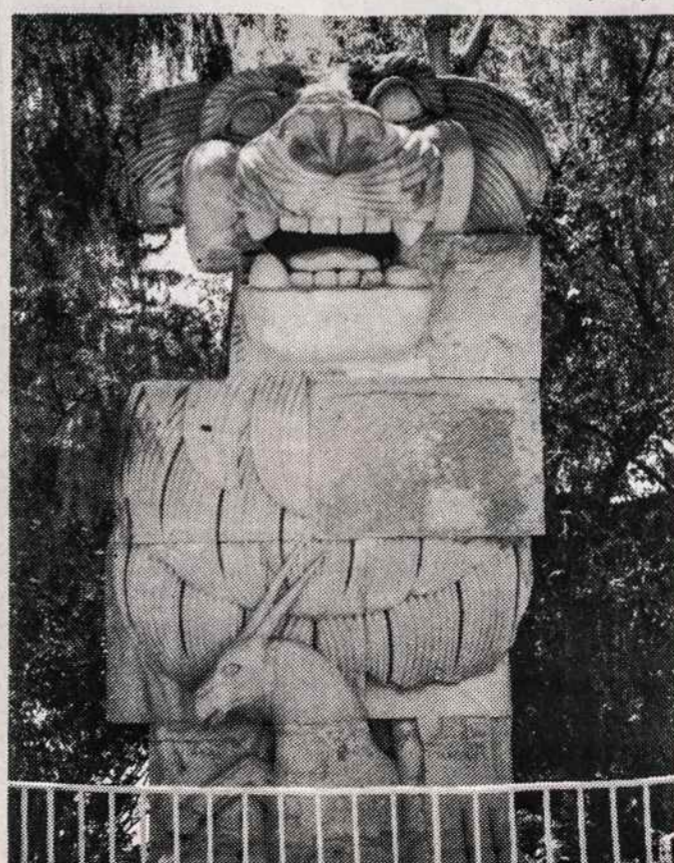
— Ar nenorite užsukti į Alepo bazarą? Jo gatvės turi bent dvylika kilometrų! Visas dengtas! — uoliai siūlo Ahmedas.

— Užsukime pirma į Citadelę, o po to nuvežk mane į muziejų ir ten palik. Važiuk į Bazarą.

Ahmedas patenkintas. Turbūt turi pažįstamų. Be to, stovėti prie muziejaus irgi nėra malonu. Sutariame, kad mane paims nuo muziejaus po vidurdienio maldos.

Citadelė — šauni arabų viduramžių pils

Citadelė pastatyta ant 50 m uolos, kurios šlaitai buvo architektų nulyginti.

Liūtas — Artimujų Rytų politinės ir religinės kultūros simbolis. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

(Bus daugiau)

IŠ LIETUVIŠKO MUZIKINIO GYVENIMO

(atkelta iš 3 psl.)

Antanas Skridulis, buvęs ilgametis Šv. Antano lietuvių parapijos, Cicero, IL, vargonininkas, prieš penketą metų išsikėlęs gyventi į Daytona Beach, FL, vadovauja "Sietyno" chorui, kurio repertuare yra ir paties Skridulio kūriniai: "Širdyje Tikėjimo Lietuva" (ž. B. Brazdžionio) ir "Keliaujame nuo Atlanto Baltijos link, ligesio tėvynei vedini" (ž. G. Lapėno).

Solistė Danutė Stankaitytė gegužės 28 d. įsijungė į Muzikos šventės atsisveikinimo koncertą Marijos aukštesniosios mokyklos salės scenoje, kurioje nepamirštamai ji yra pasirodžiusi 57-uojuose Lietuvos operos spektakliuose, sukurdamą dvidešimt pagrindinių rolių.

Alė Steponavičienė, Chicagos "Pirmyn" choro ilgamečio dirigento Kazio Steponavičiaus našlė, kuri daugelį metų yra Lietuvos Fondo reikalų vedėja, aktyviai įsijungusi dirbo su dukra Ramona Muzikos šventės komiteto gretose. Muz. Kazys Steponavičius, su "Pirmyn" chorą prieš karą lankęsis Lietuvoje ir 30 su viršum metų jam vadovavęs, pastatė eilę operų ir operėčių lietuvių kalba Chicagos lietuviams. Liepos 30 d. suėjo 15 metų nuo jo mirties. Alė Steponavičienė buvo šių metų muzikos šventės išdininkė, o dukra Ramona parūpino viešbučiuose nakvynę papigintomis kainomis ir vadovavo Muzikos šventės atsisveikinimo vakarienei gegužės 26 d. Chicagos Jaunimo Centre.

Sigutė Stonytė-Karnavičienė, Vilniaus operos solistė, tarptautinio Marian Anderson vardo vokalinė konkurse, įvykusiam Maryland universitete, iš 179 dainininkų laimėjo iškiliausios dainininkės titulą. Akomponavo Jurgis Karnavičius, prieš metus įvykusio jaunų pianistų konkurso pirmos vietos laimėtojas (Oberlin, OH). Baigminis koncertas buvo liepos 20 d. Kennedy Centre, Washington, DC, palydint simfoniniam orkestrui.

Faustas Strolia buvo vienu šių metų Dainų šventės dirigentų. Jo iniciatyva įvyko 10 repetitijų Chicagos chorams ir prie chorų nepriklausantiems dainininkams, kurie ryžosi dalyvauti Dainų šventėje. Jis parūpino repetitijoms patalpas, 4 chormeisterius ir akompaniatorių, o kai kada ir apsaugą automobiliams. Nuo ankstyvo rudens iki pat šventės repetitijos kartą mėnesyje vykdavo Jaunimo Centre. F. Strolia buvo ir vienu Dainos šventės vicepirmininku. Išsuntinėjo užsiregistravusiems chorams gaidas. Jis dabar yra Šiaurės Amerikos Lietuvių Muzikos Sąjungos pirmininku. Pe-

dagoginio Lituanistikos Instituto lektorių tarybos nutarimu, už nuopelnus jaunimo ugdymo darbe šiemet sausio 19 d. apdovanotas garbės diplomu. Nuo 1960 m. gruodžio 4 d. iki šiol vadovauja Lietuvos Vyčių chorui Chicagoje. Tas choras sausio 12 pokylių atžymėjo savo veiklos 75 metų sukaktį. Jau antri metai, kai F. Strolia vadovauja lietuvių evangelikų "Tėviškės" parapijos tradicinei (šį kartą 40-ajai) "Giesmių šventei", kuri įvyko šiemet kovo 24 d., o ekumeninėje dvasioje buvo pakartota kovo 26 d. Lemont, IL, Matulaičio katalikų misijoje.

Solistas Liudas Stukas, dainavęs Escamillo *Carmen* ir Silvio *Pajacų* Lietuvos operos spektakliuose, šiuo metu reiškiasi kaip choro ir solistų akompaniatorius. Šiemet gegužės 18 d. "Lietuvos atsiminimų" radijo 50 metų gyvavimo sukaktį paminėti koncerte jis akomponavo solistams iš Lietuvos — Astai Kriščiūnaitėi ir Aldonai Vilčinskaitėi-Kisielienei. Lietuvos Vyčių šių metų seimo kultūros vakare St. Petersburg Beach, FL, jis akomponavo sol. Onai Jarmeienei. Reiškiasi ir kaip kompozitorius bei aranžuotojas.

Vinco Vaitkaus, dainuojančio per 35 metus Lietuvos operos choro kolektyve, rankų darbo ragelius, kartu su kitais Balio Pakšto liaudies instrumentais, našlė Emilija Pakštienė įteikė Žilėvičiaus-Kreivėno Muzikologijos archyvui.

Alvydas Vasaitis, Lietuvos operos vadovybės pakviestas, buvo vienu dirigentų Operos 70 metų sukaktuviniame koncerte Vilniuje, 1991 m. išvakarėse. Šiemet gegužės 18 d. Chicagoje jam įteikta JAV LB Kultūros tarybos muzikos premija. Dabar jis yra Lietuvos Operos (Chicagoje) dirigentas ir meno vadovas.

Solistas Jonas Vaznelis, nuo pat pradžių Lietuvos operoje dainavęs pagrindines solų partijas, šiemet antrame *Lietuvių* spektaklyje (gegužės 24 d.) dainavo vaidilos Viltenio rolę. Ilgesnį laiką jis dainavo ir Chicago "Lyric" operoje.

Vytautas Viržonis, Lietuvos operos ir baletų teatro dirigentas, dirigavimą baigęs Maskvos Didžiąjame teatre. Jo repertuare yra daugiau kaip 80 operų ir baletų, iš jų 41 premjera parengta Lietuvos operos ir baletų teatre. Išėivijęs lietuvių Muzikos šventėje jis, pasikeisdamas su A. Vasaičiu, dirigavo operą *Lietuviai*.

Dalia Viskontienė, Šiaurės Amerikos Lietuvių Muzikos Sąjungos Muzikinės komisijos pirmininkė, labai daug prisidėjo

prie Dainų šventės pasisiekimo nuo pat pradžios iki užbaigimo. Praktiškai, ši komisija, ruošiantis muzikiniams renginiams, buvo tapusi repertuaro komisija. Šiam darbui Viskontienė įdėjo daug širdies ir sumanumo, pasidalindama pirmininkavimą su Rita Klioriene, žiūrėjo, kad Dainų šventė sušvistų naujai ir patraukliai. Šventėje dirigavo vaikų chorui ir su mišriu chorą užbaigė Dainų šventės pirmąją dalį (a cappella). Dainų šventėje dalyvavo su savo vadovaujama vienetais: Toronto Prisikėlimo parapijos chorą ir Toronto Lietuvių Dainos ansambliu Volungė, o taip pat su Toronto lituanistinės Maironio vardo mokyklos chorą. Prisikėlimo parapijos choro darbuose talkino Danguolė Radvienė ir Paulius Vytaš, Volungėje — dar ir Jonas Govėdas, o Maironio mokykloje — Rasa Bukšaitytė, Nijolė Benotienė ir Silvija Freimanienė. Volungei Viskontienė vadovauja nuo 1975 m., Maironio mokyklos chorui nuo 1978 m., o Prisikėlimo parapijos chorui nuo 1991 m. sausio mėnesio.

Kompozitoriaus Juozo Žile-

GARBĖS SIMFONIJA

Daugelis mūsų žinomą garsų dirigentą italų Toscaninį. Neklystume vadindami jį genijum. Ilgiausias, dažnai trunkančias vienas ar dvi valandas simfonijas jis dirigavo atmintinai. Pažino kiekvieno instrumento garsą, ir jo itališkas temperamentas sprogdavo, jei tas garsas nebūdavo toks, kokio jis reikalavo. Kartą repetuojant Mahlerio ypatingai komplikotą simfoniją, jam pasiskundė muzikantas, kuris grojo čelę, kad jo instrumentas sugedęs — boso rakte neveikia gaida "re". "Nesirūpink" jam ramiai atsakė maestro, "tavo instrumentas boso rakte šioj simfonijoje "re" gaida nesinaudoja".

Nors dažnai girdim posakį, kad "giedojimas yra dviguba malda", bet taip pat neturime užmiršti ir instrumentinės muzikos. Kas gali paneigti, kad Bacho ar Haendelio kūriniai nėra dviguba malda? Vargonai yra lygus partneris geriausia chorui. Dievo mums duotas intelektas sukūrė šį instrumentą didesnei Sutvėrėjo garbei.

Todėl mums, kaip šv. Pranciškaus gerbėjams, muzikos mylėtojams, yra įdomu, kodėl šventasis savo Taikos Maldoje prašo, kad Viešpats jį padarytų instrumentu. Ir kokią funkciją Sutvėrėjo planuose turėjo šis instrumentas? Kur buvo abejonė — jis teikė tikėjimą, kur tamsa — šviesą, į beviltiškumą atnešė pasi-

Detalė iš istorinio įvykio Jungtinėse Tautose rugsėjo 17 d. Viduryje JT Generalinis sekretorius Javier Perez de Cuellar vadovauja ceremonijoms, pakeliant naujai priimtųjų narių vėliavas prie Generalinės Asamblėjos rūmų. Gen. sekretoriaus kairėje — 46-osios sesijos prezidentas Samir Shihabi, toliau Korėjos, Estijos atstovai ir Lietuvos atstovai: prezidentas Vytautas Landsbergis, ambasadorius Anicetas Šimutis ir užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas. UN Photo

vičiaus gimimo šimtosios metinės buvo šiemet kovo 16 d. Šios sukakties proga "Margutis" lapkričio 10 Chicagos Jaunimo Centre rengia minėjimą ir koncertą.

liečiant, kaip smuiko stygą, šventojo širdį. Tas, kuris išgavo iš šv. Pranciškaus taikos, vilties, tikėjimo, šviesos ir džiaugsmo harmoniją yra Tas Pats, Kurio galia taip pat veikia mumyse ir Kurio gėris mums yra neišmatuojamas. Jis žino mūsų galimybes, kaip Toscanini savo orkestre žinojo kiekvieno instrumento galimybes. Kaip tas orkestro smuikas, mes turim pasidaryti pasyvūs, leisdami Jo malonėms išgauti iš mūsų gražiausius tonus. Šį pasyvumą šv. Pranciškus turėjo pilnai įgyvendinti, kurdamas savo Taikos Maldą.

Bet mes negalim būti tik pasyvūs. Mes nesame daiktai. Turime sielą, tad Dievas daugiau ir reikalauja iš mūsų. Ir šv. Pranciškus tai gerai suprato. Būti imliu nebuvo jo pagrindinis tikslas. Šventasis nesėdėjo sudėjęs rankas, leisdamas Dievo malonėms kristi tiesiai ant galvos. Kiekvienas suderintas instrumentas, norėdamas likti suderintu, turi būti veiklus. Nesuderinti instrumentai būtų nedaugiau kaip šv. Pauliaus "žvangantys cimbolai". Juk mes, būdami krikščionys, suderinti Sutvėrėjo instrumentai, turim išsiskirti iš visų kitų

savo ypatingumu. Kaip geriausias smuikas, kurį pagamino Stradivarius, mes nešiojam krikščionio ženklą. Kaip arfos ir fleitos tembras išsiskiria iš visų kitų, taip pat ir mūsų turim būti ypatingas. Turim turėti pasyvų priėmimą Kūrėjo malonėms, kurios švelniai suderins mūsų stygas dangiškajai simfonijai, kokios net Beethovenas, simfonijos "princas", ar Haydnas, simfonijos "tėvas", niekada negalėtų sukurti.

Tad šv. Pranciškaus malda ir sukasi aplink žodį "instrumentas". Jis yra šios maldos ašis. Ji tik tada galėjo būti sukurta, kada šventasis savo asmenyje jautė veikimo ir mąstymo sintezę. Pranciškus savyje turėjo specialų įsikūnijanti dvasiškumą, leidusį jam matyti žmoniją kaip didelį simfoninį orkestrą, garbinantį savo Maestro, kuris mažiausios rankos mostelėjimu drebino visą tvariniją kosmiškais garšais.

Kiekvienas krislas, kiekviena daleyte, yra svarbūs šiame kūryne. Dirigentas žino kiekvieno instrumento rolę, žino kokios gaidos reikalingos, kokios ne,

(nukelta į 6 psl.)

Lietuvos prez. Vytautas Landsbergis rugsėjo 19 d. dėkoja Kultūros Židinyje susirinkusiems New Yorko lietuviams už jų talką Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo darbe. Jo kairėje: amb. Stasys Lozoraitis, užs. reik. min. pavaduotojas Gediminas Šerkšnys, Emanuelis Zingeris, vyskupas Paulius Baltakis, OFM, užs. reik. min. Algirdas Saudargas ir kun. Kazimieras Pugevičius. Nuotr. Vytauto Maželis

ŠILUVOS MARIJOS KOPLYČIOS SIDABRINIS JUBILIEJUS IR PADĖKA UŽ NEPRIKLAUSOMYBĖ

AMERIKOS KATALIKŲ TAUTINĖJE ŠVENTOVĖJE
WASHINGTON, DC

PROGRAMA

Šeštadienį, spalio 12 d.

1:00 v.p.p. **AKADEMIJA:** "Lietuvos XX-o amžiaus kankiniai" paskaitą skaitys Vysk. SIGITAS TAMKEVIČIUS, S.J.
Catholic University School of Nursing, Gowan Hall salėje
620 Michigan Avenue, N.E., Washington, DC

7:30 v.v. **KONCERTAS:** DAINAVOS ansamblis
pianistas Povilas Stravinskas
Archbishop Carroll High School salėje
4300 Harewood Road, N.E., Washington, DC
Įėjimas -- \$10.00

Sekmadienį, spalio 13 d.

2:00 v.p.p. **IŠKILMINGOS PAMALDOS:** šv. Mišias aukoja
Kardinolas JAMES HICKEY, Washingtono Arkivyskupas
Pamokslininkai Arkiv. CHARLES SALATKA ir
Vysk. SIGITAS TAMKEVIČIUS, S.J.
Gieda DAINAVOS ansamblis
Šventovėje, The National Shrine of Immaculate Conception
Michigan Avenue & 4th Street, N.E., Washington, DC

Aukus jubilėjaus minėjimo išlaidoms rašyti Lithuanian Catholic Religious Aid vardu ir siųsti

Mr. Kęstutis Čižūnas, 7766 Trevino Lane, Falls Church, VA 22043

Viešbučiai: Sheraton Greenbelt Hotel, 8500 Annapolis Road, New Carrollton, MD 20784.

301-459-6700 arba 1-800-325-3535 ir Holiday Inn, 5910 Princess Garden, Lanham, MD 20706.

301-459-1000 arba 1-800-465-4329

KAS IR KADA APMOKĖS DIDŽIASIAS SKOLAS?

(atkelta iš 2 psl.)

siūles, kad pasikeitimas produktais ir žaliavom būtų tęsiamas toliau ligšiolinėmis sąlygomis, palapsniui einant prie perkainavimo ir eventualiai prie atsiskaitymo kietąja valiuta. Taip pat buvo kalbėtasi kad ekonominių ryšių palaikymas būtų vykdomas be politinių motyvų ar spaudimo. Anot prez. Ruutel, kariuomenės dalinių atitraukimas turėtų prasidėti greitai, bet gali ilgokai užtrukti iš praktiškos pusės dėl gausių karinių įrengimų.

Latvijos prezidentas Gorbunovas pastebėjo, kad, Sovietams pripažinus Latvijos nepriklausomybę, santykiai su Sovietų Sąjunga turės pasikeisti, ypač dabar, kai centrinės valdžios galin-gumas nuolat mažėja, todėl reikia išplėsti gerus ir tiesioginius santykius visose srityse su kitom respublikom, kaip su Rusija, Gudija, Ukraina ir panašiai. Ir tai jau daroma.

Kas ir kiek kam skolingi

Toliau klausė Victoria Graham, Associated Press korespondentė. Jos klausimas buvo toks: "Grįžtant atgal, gerokai prieš Jums atgaunant nepriklausomybę, Sovietų Sąjunga sakė, kad nepriklausomybės klausimu būtų galima derėtis. Buvo minimos astronomiškos sumos pinigų, kuriuos reiktų atmokėti Sovietų Sąjungai. Ar yra kokios diskusijos tuo reikalu? Ar Jūs esate skolingi, ar Sovietų Sąjunga yra skolinga Jums?"

I šį klausimą pirmasis atsakė Estijos prezidentas, pažymėdamas, kad tas reikalas buvęs keliamas anksčiau pradinių derybų metu. Tuo reikalu jis kalbėjėsi su Gorbačiovu ir jam yra pasakęs, kad respublikų produktyvumo dėka Sovietų Sąjunga praturtėjusi. Ir dabar Estijos gamybos vidurkis esąs kur kas aukštesnis už visos Sovietų Sąjungos. Todėl, jo nuomone, bet koks atlyginimas Sovietų Sąjungai nėra logiškas ir teisiškai nepagrįstas.

Latvijos prezidentas buvo santūresnis. Anot jo, Latvija yra pasiruošusi atmokėti visas teisėtas skolas, tik nežinia kam jas mokėti, ar Gorbačioviui, ar kariuomenei, ar dar kam kitam.

O prez. Landsbergis atsakė šitaip: "Aš pasakysiu trumpai. Mes, Lietuva, Sovietų Sąjungai nieko nesam skolingi, bet Sovietų Sąjunga Lietuvai yra daug skolinga. Galbūt todėl ir negirdime reikalavimų. Gal anksčiau tai buvo Sovietų Sąjungos politinio spaudimo priemonė. O iš mūsų pusės, žinoma, bus įvairių reparacinių ir kitokių sąskaitų, kurių

mes dar nepradėjom teikti. Tokie paprasti dalykai, kaip mūsų ambasadų patalpų Paryžiuje ir Romoje sugrąžinimas, tai galima išspręsti draugiško veiksmo pagrindu, ir tai bus padaryta greit, nelaukiant jokių taikos derybų".

Dėl santykių su Lenkija ir lenkais Lietuvoje

Ryszard Ostrowski, lenkų spaudos agentūros korespondentas prie JT, klausė prez. Landsbergį: "Kaip Jūs žiūrite į ateities santykius tarp Lenkijos ir nepriklausomos Lietuvos? Taip pat, kaip Jūs žiūrite į ateitį lenkų, gyvenančių Jūsų krašte? Ar yra bet kokios erdvės ir galimybių lenkams, kaip lojaliems Jūsų valstybės piliečiams, kultivuoti jų tautinį identitetą ir kultūrą?"

Prezidentas atsakė šitaip: "Aš neabejoju, kad su Lenkija santykiai bus geri, draugiški ir produktyvūs. O lenkų tautinė mažuma turi visas galimybes plėtoti, vystyti ir išsaugoti savo kultūrą, savo tautinį identitetą. Tai garantuoja ir Lietuvos įstatymai dėl tautinių mažumų, dėl kalbų vartojimo, ir kiti. Taip pat ir žmogaus teisių garantijos. Ir mes norime tikėtis, kad tokios pat teisės bus garantuotos ir lietuvių tautinei mažumai Lenkijoje".

Kinija ir Taivanas

China Times reporteris norėjo sužinoti, ar bus diplomatiniai ir ekonominiai ryšiai užmezgti tarp Pabaltijo valstybių ir Taivano, tai yra, tarp Tautinės Kinijos, esančios Formozos saloje. Esą tuoj po pučo Sovietų Sąjungoj Kinijos ir Taivano vyriausybės išreiškė norą tokius ryšius sudaryti. Esą Lietuva ir Estija nutarė turėti ryšius tik su Kinija ir priėmė jos sąlygą, kad jokių ryšių su Taivanu nebus. Latvija taip pat einanti tuo pačiu keliu.

I tai atsakė visi prezidentai. Pirmasis kalbėjo prez. Landsbergis, pareikšdamas: "Aš tikiuosi, kad mes turėsime sąryšius ir su Taivanu, bent jau ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo ryšius. Ir Kinijos respublika pasakė mums, kad ji tam neprieštarau".

Latvijos prez. Gorbunovas: "Trumpai, mes laikysimės tų pačių principų, kurie vykdomi Jungtinėse Tautose".

Estijos prez. Ruutel pareiškė, kad neseniai Estijoj lankėsi Kinijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas, ir buvo sutarta, dėl diplomatinio ryšių sudarymo su Kinija. Kai dėl santykių su Taivanu, anot jo, yra kelios Estijos bendrovės, kurios palaiko ryšius su Taivano firmom. Pro-

Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis kalba priešpriečiuose, kuriuos Lietuvos delegacijai surengė lietuviai pranciškonai savo vienuolyne Brooklyne, prieš jai susitinkant su New Yorko visuomene Kultūros Židinyje. Kairėje: vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Tėvas Leonardas Andriekus, OFM, ir Viktoras Nakas. Nuotr. Vytauto Maželio

blemos dėl santykiavimo turi būti išspręstos tarp pačių kinų.

Dėl narystės mokesčių

Šiuo reikalu klausimą pateikė Darbininko atstovas, šių eilučių autorius, šitaip: "Kaip Jūs gerai žinote, kiekvienas Jungtinių Tautų narys privalo mokėti metinius mokesčius. Ar jau žinote tų mokesčių dydį ir ar pajęsite šį įnašą atmokėti kieta valiuta?"

Šį klausimą atsakė tik prez. Landsbergis: "Aš turiu prisipažinti, kad dar nenuėjau į Jungtinių Tautų buhalteriją išsiaiškinti, kiek reiks mokėti. Bet mes tikrai esame pasirūpę atlikti savo pareigą. Mūsų užsienio reikalų ministro pavaduotojas Šerkšnys kaip tik šiuo metu aiškinasi šį klausimą".

Kaip su Moldavija?

Moldavijos spaudos atstovas užklausė dėl Pabaltijo valstybių tolimesnės laikysenos, remiant kitų Sovietinių respublikų nepriklausomybę. Jis specialiai norėjo žinoti dėl Moldavijos respublikos.

Latvijos prezidentas atsakė: "Latvija laikosi principo, kad negalima paneigti kitiems to, ko mes patys siekėm. Dėl to mes ir

remiam".

Prez. Landsbergis pareiškė: "Mes remiame tautų apsisprendimą ir pripažinome Moldavijos respublikos nepriklausomybę. Mes tai galėjom padaryti ir anksčiau, bet norėjom sužinoti, koks yra Rumunijos požiūris. Kai kurių klausimu mums kyla, kai Sovietų respublikos paskelbia nepriklausomybę, bet jos pasilieka Sovietų Sąjungoj. Aš manau, kad tokie dalykai netrukus paaškes, ir mes galėsime nustatyti savo pozicijas".

Estijos prezidentas, žvelgdamas į praeitį, rado nedaug skirtumo tarp Caro Rusijos ir Sovietinio valdymo perioduose rodyto šovinizmo ir rusifikacijos. Ypač tai yra ryšku, kalbant apie žmogaus teises, kurios, jo nuomone, išplaukia iš tautinių teisių. Tai kas vyksta šiandien, yra išdava tų tautinių teisių, įgavusių sprogstamąją formą, siekiant nepriklausomybės ne dešimtmečiais, bet šimtmečiais. Užbaigdamas, jis tarė: "Aš remiu visų Sovietų žmonių troškimus, kai siekiama nepriklausomybės".

Tuo ši reta spaudos konferencija ir baigta, nežiūrint daug iškeltų rankų su daugybe klausimų.

tas provokacijas Pabaltijyje ir taip pat perversmą prieš Gorbačiova.

Lietuva ruošiasi išleisti savo pinigus, bet tikriausia, kad tai neįvyks šiemet. Lietuvos ekonomijos ministras Albertas Šimėnas aiškina, kad naujoji valiuta bus stipresnė už rublį ir "paremta Lietuvos produkcija". Tačiau dar užtruks bent keletas metų, ligi Lietuvos ūkis atsigauna, dabar jis smunka 4 - 5 procentais.

Tebevyksta pasitarimai tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos KGB vadovybės Lietuvoje dėl sienų kontrolės pervedimo lietuviams. Šiuo metu Lietuva dar neturi pakankamai savo vyrų sienoms saugoti. Todėl laikinai sutarta, kad sienų kontrolė Lietuvai bus pervesta ateinantį pavasarį.

Šiaurės Tarybos susirinkime Kopenhagoje, kur dalyvavo ir Pabaltijo valstybių atstovai, svarstyta Pabaltijo Investicijų Banko steigimo klausimai. Tarybos sekretoriatas taip pat sutiko rekomenduoti savo vyriausybės pasiūlymą remti Estijos, Lietuvos ir Latvijos reikalavimą, kad Raudonoji armija neatidėliojant būtų atitraukta iš Pabaltijo valstybių.

Eduard Ševerdnadze, buvęs Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras, vadovaus Gorbačiovo paskirtajai komisijai tartis su Lietuvos vyriausybe dėl galutinio atsiskyrimo su Sovietija. Su Latvija tarsis Aleksandro Jakovlevo vadovaujama delegacija, o su Estija — Petrogrado burmistro Anatolijaus Šobčako vadovaujama delegacija. Visi trys priklauso Gorbačiovo sudarytai devynių asmenų konsultatyvinei tarybai. Trys paskirtieji vienos savaitės laikotarpyje turės parengti ir Gorbačioviui pateikti pasiūlymus dėl delegacijų sudėties, pasitarimų procedūros ir diskutuojamų klausimų. Lietuvos vadovybė Šavardnadzė jau pažįsta iš praeities patirčių ir reiškia pasitenkinimą dėl jo paskyrimo.

— **Latvių vertėjas Talridas Rullis** išvertė Vytauto Misiavičiaus istorinius romanus *Čičinskų* ir *Meškų akademiją*. Abi knygos išleido "Spridžio" leidykla. Romaną *Meškų akademija* taip pat neseniai išsivertė ir išleido baltarusiai.

— **Biržiečiai** jau rengiasi 1863 m. sukilimo 130-osioms metinėms. Numatoma pagerbti ne tik šio sukilimo dalyvius, jamžinti mūsų vietas, bet ir daramai paminėti visų laikų kovotojus už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

— **Algimantas Blažys** paskirtas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro pirmuoju pavaduotoju.

— **Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapija** šį rudenį minės 50 metų sukaktį. Spalio 19 parapijos salėje bus koncertas, kurio programoje parapijos ir "Spindulio" chorų dainos, solistai ir kvartetos. Bus įteikiami atžymėjimai. Po programos — šokiai, grojant J. Aro orkestrui. Spalio 26 bažnyčioje vyks religinis koncertas, Pakviestas vargonų virtuozas Christopher Preiškaitis. Spalio 27 vyks iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvaus vysk. Paulius Baltakis, OFM. Po to salėje banketas, kurio metu meninę programą atliks Vilniaus operos solistė Gražina Apanavičiūtė, akomponuojant muz. Raimondai Apeikytei. Bus pagerbtas šios parapijos kūrėjas ir ugdytojas prel. Jonas A. Kučingis ir ankstesnieji rėmėjai. Pramatoma išleisti sukaktuvinį leidinį.

— **Lietuvių fotografijos** 20-ji metinė paroda vyks spalio 25 - lapkričio 3 Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre, Chicagoje. Rengia Budrio vardo Foto archyvas.

— **Algirdo Landsbergio pjesės Idioto pasaka** premjera slovenų kalba įvyks spalio 4 d. Kranj teatre Slovėnijoje. Spektaklį sukūrė vienas žymiųjų buvusios Jugoslavijos režisierių Zvone Sedlbauer.

— **"Uostamiesčio muzikantai"**, Klaipėdos liaudies melodikos muzikantų ir dainininkų ansamblis, spalio 26 koncertuos Clevelande. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

— **Rašytojas ir laureatas Juozas Kralikauskas**, iš Toronto, Ont., šią vasarą lankėsi Lietuvoje. Pokalbyje su Lietuvos aidu korespondentu (nr. 142) pastebima, kad "Vyturio" leidykla šiemet išleis autoriaus mindauginių romanų trilogiją.

— **Valdemaras Katkus** paskirtas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro pirmuoju pavaduotoju.

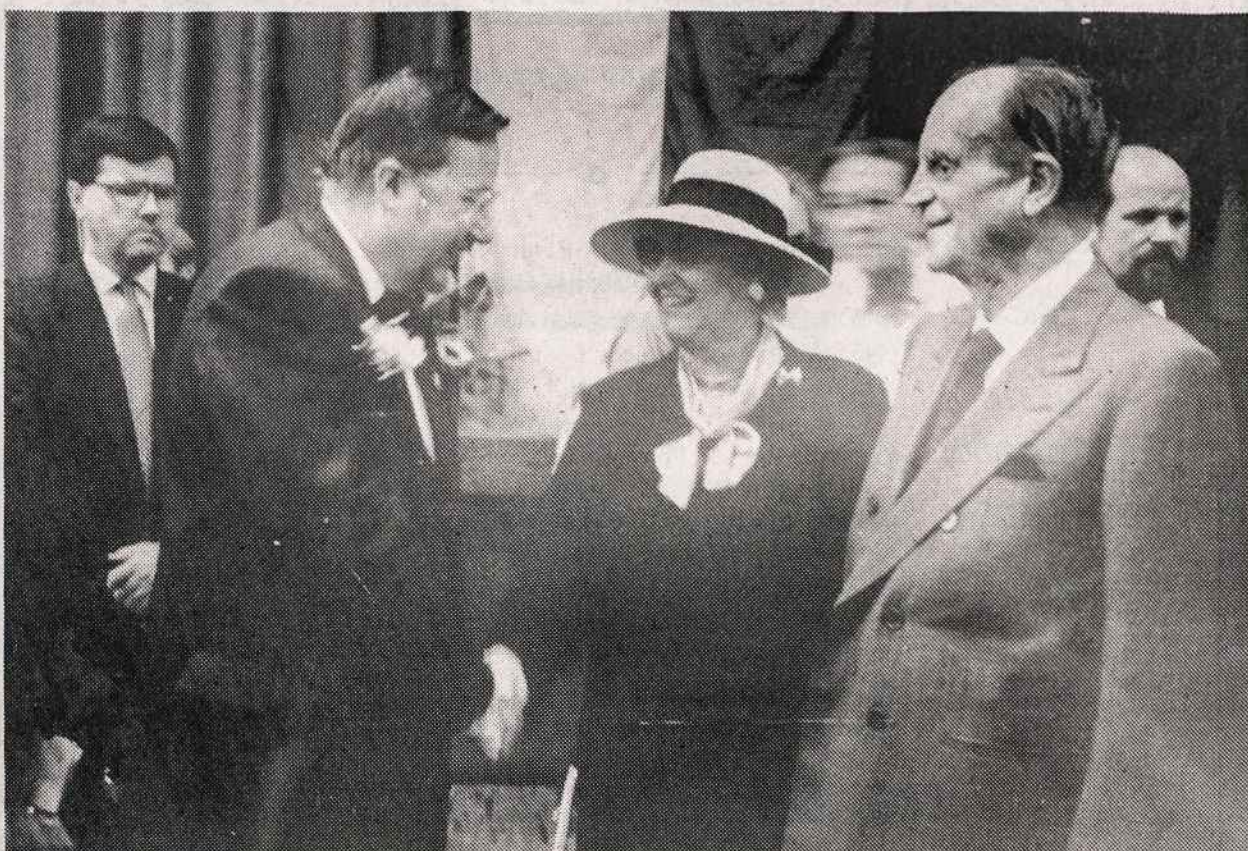
— **Darius Polikaitis** pakviestas išsivijos lietuvių tautinių šokių šventės Chicagoje muzikiniu direktoriumi.

— **Vilniaus miesto savivaldybė** už gatvių kasinėjimą (kanalizacijos tiesimo, statybų ar remonto ir kitais atvejais) nustato mokesť. Šios priemonės griebtasi, siekiant sumažinti statybų ir remonto darbų laiką.

— **Australijos Lietuvių Dienos**, rengiamos jau aštuonioliktą kartą, įvyks 1992 gruodžio 26 - 31 Sidney mieste. Rengimo komitetas: pirm. Alis Migus, vicepirm. — Kęstutis Protas, sekr. Jūratė Traškienė, išd. — Laurie Cox, inform. — Pajauta Pullinen.

— **Š. Amerikos Pabaltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybės** numatomos 1991 m. lapkričio mėnesį Toronte. Vykdo estai. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių.

— **Aušros Vartų lietuvių parapija** Montrealyje įsigijo naujus vargonus. Vargonuoja ir parapijos chorui vadovauja kompozitorius Aleksandras Stankevičius.

Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis, prieš sugrįždamas į Vilnių, Kultūros Židinyje atsisveikina su buvusiu ilgamečiu VLIKO pirmininku dr. Kęstučiu Valiūnu ir jo žmona. Nuotr. Vytauto Maželio

PUTNAM, CT

RĖMĖJŲ SĄSKRYDIS LAPKRIČIO 2

Jau keli dešimtmečiai, kai Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų rėmėjai suburtomis pastangomis ir kiekvienas asmeniškai talkina šios vienuolijos veikloje. Marijos seserys, nuo pat jų vienuolyno įkūrimo Amerikoje, atlieka nuostabių darbų. Jų organizuojamos rekolekcijos, jaunimo stovyklos, kultūriniai renginiai nušviečia lietuvišką veiklą Kristaus Evangelijos šviesa ir taip pat nudažo mūsų tikėjimą ir gyvenimo tikslo ieškojimą lietuviškom tradicijom ir mūsų tautos istorija. Jų vedami vaikų darželiai, Matulaičio slaugomo namai ir pats vienuolynas yra žavingi krikščioniškos meilės ir lietuviško vaišingumo šaltiniai.

Tūkstančiai lietuvių išeivių ir daug šimtų svečių iš Lietuvos lankėsi vienuolyne ir buvo nustebinti čia atrastu nuostandumu ir krikščioniškos meilės atvirumu; nustebinti tikėjimo šviesa, kurioje išstipsta daug asmeninio liūdesio ir sušvelnėja rytdienos netikrumo rūpesčiai. Ši vienuolyno sukurta jungtis tarp krikščioniškumo ir lietuviškumo bei seselių sugebėjimas suburti mus į vieną šeimą buvo visą laiką paskata rėmėjams su vienuolynu. Rėmėjų dalyvavimas šioje organizacijoje pirmiausia yra parama sau patiems, nes kiekvienas susitikimas su seselėmis, kiekvienas prisidėjimas prie jų veiklos yra balzamas gy-

venimo vienatvėje ir šviesa, skaidrinanti žvilgsnį į ateitį. Dabar, kai mūsų Tėvynėje ir visame pasaulyje įvyko Marijos išpranašautas stebuklas, kai sugriuvo Ateistinė Blogio Imperija, dar labiau reikia tarpusavio jungties čia išeivijoje ir su mūsų broliais Tėvynėje. Tai yra nauja paskata ateiti pas Nekaltai Pradėtosios Marijos Seseris su jom kartu dėkoti Marijai už įvykusį stebuklą ir pasisemti tarpusavio stiprybės iš jų veiklos versmų. Todėl tikriausiai ne tik jau anksčiau dalyvavusieji rėmėjų veikloje dar su didesniu ryžtu įsijungs į ją, bet prie jos prisidės ir daug naujų rėmėjų, ypač iš jaunesnių lietuvių, kurie pergyvena pasikeitimus Lietuvoje. Dabar labai sustiprėjęs seselių ryšys su Lietuva, jų teikiama didelė parama religiniam atgimimui Tėvynėje, tiesioginis dalyvavimas šiame atgimime — ir susitikimais su jo dalyviais, atvykstančiais iš Lietuvos, ir apsilankymais tenai — yra visiems nauja paskata įsijungti į jų rėmėjų tarpą. Rėmėjų sąskrydis pas Seseles Putname lapkričio 2 d. yra puiki proga esamiems rėmėjams pabrėžti ir tęsti šį savo džiaugsmo įsipareigojimą, ir taip pat naujiems rėmėjams — pasirinkti dar vieną reikšmingą priemonę įprasminti gyvenimą ir užpildyti jo tuštumos spragas. Sąskrydį pradėsime 11 val. mišiomis, kurias aukos ir atitinkamą pamokslą pasakys vienuolyno kapelionas kun. V. Cukuras. Po to bus visų dalyvių ir seselių bendri pietūs. 1:15 val. popiet susirinkime salėje neilgai programai. Ten išgirsime, kas laimėjo Prel. J. Prunskio skirtąją premiją religiniam veikalui išleisti arba paruošti krikščionybės idealus ugdatį projektą, trumpai peržvelgsime savo veiklą — ką padarėme ir ko nepadarėme bei paklausysime vienuolyno

provinciolės ses. Bernadetos žodžio apie ateities veiklos planus. 2:30 val. popiet atliksime tradicines Vėlinių apeigas — applančysime kapines, dalyvausime paminklų šventinime ir vienuolyno koplyčioje, giedodami mišparus, melsimės už mirusius. Užbaigsim sąskrydį bendra kavute ir vaizdajuostėm iš Lietuvos, kurias neseniai tenai susuko Juozas Bružas. Praneškime Seselėms ne vėliau spalio 25 d., kad dalyvausime, parašydami adresu: Sisters of the Immaculate Conception, 600 Liberty Rd., Putnam CT 06260 arba paskambindami telefonu (203) 928 - 7955. Atvažiuokime, būkime krikščioniški lietuviai ir lietuviški krikščionys!

Č. Masaitis

GARBĖS SIMFONIJA

(atkelta iš 4 psl.)

šioje simfonijoje. Pagal šv. Pranciškų, mes visi esame apdovanojami ypatingu tembru, tono spalva, be kurios simfonijai ko nors trūktų. Ji, kaip Schuberto, būtų "neužbaigta". Tad mūsų pirmą pareigą yra pažinti savąjį tono spalvą, o po to ją harmonizuoti su visom kitom, klausantis kitų ypatingų spalvų. Klausymas yra pasyvus elementas, harmonizavimas — aktyvus. Abu yra svarbūs vaisingam bendradarbiavimui. Ir šis bendradarbiavimas yra širdis pranciškietiško dvasiškumo. Tada ir mes galėsime skirti, kaip skyrė garsus kompozitorius Anton Bruckner, savo 9 simfoniją mielajam Kūrėjui, jei Jis norės ją priimti.

Dalia Bulvičiūtė

U.S. Postal Service
STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION
 Required by 39 U.S.C. 3685

1A. Title of Publication: **DARBININKAS**
 1B. PUBLICATION NO.: 0148-360
 2. Date of Filing: Sept. 27, 1991
 3. Frequency of Issue: Weekly, except 2nd & 3rd week of July
 3A. No. of Issues Published Annually: 50
 3B. Annual Subscription Price: \$20.00
 4. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Street, City, County, State and ZIP+4 Code) (This item MUST NOT be blank):
 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, Kings County
 5. Complete Mailing Address of the Headquarters of General Business Offices of the Publisher (Not printer):
 Franciscan Fathers, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
 6. Full Names and Complete Mailing Address of Publisher, Editor, and Managing Editor (This item MUST NOT be blank):
 Publisher (Name and Complete Mailing Address):
 Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
 Editor (Name and Complete Mailing Address):
 Rev. Dr. Cornelius Bucmys, OFM, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
 Managing Editor (Name and Complete Mailing Address):
 Rev. Francis Giedgaudas, OFM, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
 7. Owner (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be stated.) (Item must be completed.)
 Full Name: Franciscan Fathers
 Complete Mailing Address: 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
 8. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages or Other Securities. If none, so state.
 Full Name: None
 Complete Mailing Address: None
 9. For Completion by Nonprofit Organizations Authorized to Mail at Special Rates (IDM Section 432.12 only). The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes (Check one):
 Has Not Changed During Preceding 12 Months
 Has Changed During Preceding 12 Months (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)
 10. Extent and Nature of Circulation
 Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months
 Actual No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
 A. Total No. Copies (Net Press Run) 3,500 3,500
 B. Paid and/or Requested Circulation
 1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales 130 125
 2. Mail Subscriptions (Paid and/or requested) 3,155 3,153
 C. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of B1 and B2) 3,285 3,278
 D. Free Distribution by Mail, Carrier or Other Means
 Samples, Complimentary, and Other Free Copies 110 112
 E. Total Distribution (Sum of C and D) 3,395 3,390
 F. Copies Not Distributed
 1. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing 105 110
 2. Return from News Agents None None
 G. TOTAL (Sum of E, F1 and F2—should equal net press run shown in A) 3,500 3,500
 11. I certify that the statements made by me above are correct and complete.
 Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner: *Francis Giedgaudas*
 PS Form 3526, Feb. 1989 (See instructions on reverse.)

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVENIJIMAS
 Už priinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.
 Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgicijų.
 Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuvių kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

BANK-BY-MAIL
 Postage paid both ways
 Fast, convenient, private, safe, free!
 That's what BANKING-BY-MAIL is
 Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atgauti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų slunč gavę, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai nepelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

South Boston Savings Bank
 "ALWAYS THE LEADER"
 ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

MAIN OFFICE: 460 West Broadway, South Boston, MA 02127
 9 AM to 3:30 PM - Monday thru Friday
 Saturday 10 AM to 1 PM
 268-2500
 WERDENSET CIRCLE OFFICE: 740 Caban Blvd., South Boston, MA 02127
 8:30 AM to 5:30 PM - Mon. - Tues. Wed. & Fri.
 Thurs. - 9:30 AM to 7:30 PM
 Saturday 8:30 AM to 12 Noon

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
 Licenzija V/O "VNESHPOSYLTORG"
 Gerai žinoma firma su 30-ties metų patirtimi gerai ir greitai aptarnauja savo klientus siunčiant
SIUNTINIUS — DOVANAS su apmokėtu maitu į TSRS, tame tarpe į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kt. GAVĖJAS NIEKO NEMOKA, VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
 Klientų patogumui visi mūsų agentai turi didelį pasirinkimą aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.
 Turime pardavimui mašinas: "Volga", "Žiguli", "Volvo", "Toyota".
 VISI DRABUŽIAI, MEDŽIAGOS IR MAISTO PRODUKTAI, IŠSKYRUS ELEKTRONINĖ APARATŪRĄ BEI ODOS IR KAILIO IŠDIRBINIUS, DABAR PERSIUNČIAMSI BE MUITO.
 Dėl informacijos prašome kreiptis į mūsų pagrindinę kontorą arba į visus mūsų agentus.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
 25 West 45th Street, Room 301 A
 New York, NY 10036
 Tel. (212) 869-0347

BOSTON, MA 02127	632 Dorchester Avenue	Tel. (617) 268-1303
BROOKLYN, NY 11222	661 Manhattan Avenue	Tel. (718) 389-6747
BUFFALO, NY 14212	701 Filmore Avenue	Tel. (716) 895-0700
CHICAGO, IL 60622	2242 W. Chicago Avenue	Tel. (312) 235-7788
CHICAGO, IL 60622	1723 W. Chicago Avenue	Tel. (312) 666-3985
CLEVELAND, OH 44134	6089 State Road	Tel. (216) 884-1738
FORT WAYNE, IN 46808	1807 Beineke Road	Tel. (219) 432-5402
HAMTRAMCK, MI	11415 Jos Campau Avenue	Tel. (313) 365-6350
HARTFORD, CT 06106	1839 Park Street	Tel. (203) 232-6600
HERKIMER, NY 13350	RR No. 1, Box 765 McKennan Rd.	Tel. (315) 886-3939
INDIANAPOLIS, IN 46227	3216 St. Jude Drive	Tel. (317) 787-0052
IRVINGTON, NJ 07111	1082 Springfield Avenue	Tel. (201) 374-6446
LAKEWOOD, NJ 08701	901 E. County Line	Tel. (201) 363-2251
LOS ANGELES, CA 90046	7706 Santa Monica Blvd.	Tel. (213) 656-1962
MIAMI BEACH, FL 33139	1352 Washington Avenue	Tel. (305) 532-7026
MINNEAPOLIS, MN 55418	2422 Central Avenue N.E.	Tel. (612) 788-2545
NEWARK, NJ 07106	698 Sanford Avenue	Tel. (201) 373-8783
NEW YORK, NY 10009	122 First Avenue	Tel. (212) 533-2906
PHILADELPHIA, PA 19116	10182 Bustleton Avenue	Tel. (215) 969-1150
PITTSBURGH, PA 15203	1307 E. Carson	Tel. (412) 481-2750
ROCHESTER, NY 14621	681-683 Hudson Avenue	Tel. (716) 544-2151
TRENTON, NJ 08611	703 So. Broad Street	Tel. (609) 393-9455
WATERVLIET, NY 12189	1828 3rd Avenue	Tel. (518) 274-5242
WORCESTER, MA 01607	22 Carlstad Street	Tel. (508) 798-2868
WHEATRIDGE, CO 80033	4330 Quay Street	Tel. (303) 422-4330

GT INTERNATIONAL
 TRAVEL CONSULTANTS
 9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, IL 60457—2259 U.S.A.
 RUDENS IR ŽIEMOS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

Nr. 9907-OC 04 spalio iki 29 spalio / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9908-D KALĖDOS IR NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS. 20 gruodžio iki 05 sausio. Kainon įskaitant „Traviatos“ bilietus ir Naujųjų Metų balių.
Nr. 9909-D NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS. 27 gruodžio iki 12 sausio. Kainon įskaitant „Traviatos“ bilietus ir Naujųjų Metų balių.
Nr. 9910-F VASARIO 16-TOJI. 14 vasario iki 01 kovo / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.

GARANTUOJAME ŽEMIAUSIAS KAINAS!
 VISŲ IŠVYKŲ VIETOS LABAI RIBOTOS. DĖL TOLIMENĖS INFORMACIJOS PRAŠOME KREIPTIS: **G. T. INTERNATIONAL, INC., 9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, ILLINOIS 60457, TELEFONAS: (708) 430-7272.**

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA
 YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401
 CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
 1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
 9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333
 FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304
 DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350
 WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai
 — Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —
 Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

KAIP LIETUVA PERGYVENO DIDŽIASIAS PERMAINAS?

— Amerikos lietuvių žurnalisto įspūdžiai iš pačių įvykių sukūrio —

Rugpjūčio mėnesio antroji pusė Lietuvoje buvo viena reikšmingiausių per pastarąjį pusšimtį metų. Perversmas Sovietų Sąjungoje ir po jo įvykusieji staigūs pasikeitimai atnešė tiek daug netikėtumų, kad net ir akyliausieji įvykių stebėtojai visko negalėjo aprėpti.

Šių eilučių autoriui pasitaikė dėkinga proga būti tų įvykių sukūryje ir iš arti daug ką stebėti. Tokios progos turbūt esti viena kartą gyvenime.

Jeigu prieš perversmą ir jo dienomis Lietuvoje gyvenančių tautiečių nuotaikos buvo gana liūdnos, nors ir nebeviltingos, tai jau nuo rugpjūčio 22 d. papūtė gaivūs vėjai, atnešę Lietuvai ir lietuviams išsilgto, laisvės tvai-ką.

Nuotaikas prie Lietuvos radijo ir televizijos rūmų Vilniuje tą atmintingą ketvirtadienį sunku žodžiais nusakyti. Toje vietoje jau anksčiau yra tekę ne kartą lankyti, nes kasdien prie ten patstatyto badautojų namelio vis rinkosi tautiečiai iš įvairių Lietuvos dalių moraliskai stiprinti badaujančiuosius, norinčius atkovoti iš jų komunistų pagrobtus pastatus. Ten jie sakydavo triukšmingas kalbas, na, ir meldavosi, giedodavo, nes kartais atrodė, jog žemiškos pagalbos čia nepakaks.

Tad galima įsivaizduoti, koks nuostabus jausmas užliejo mūsų tautiečių širdis, kuomet paaškęs, jog tie pastatai ketvirtadienį bus sugrąžinti. Tos dienos popietę tūkstantinės minios susirinko dar kitoje gatvės pusėje (kur buvo demonstruojama daugiau negu pusę metų), o jau vakarėje — prie pačių rūmų, nes prieš pusvalandį tas patalpas paliko paskutinieji raudonarmie-

čiai, deja prieš tai dar spėjo išvežti ar sunaikinti daugelį rūmų įrengimų. Nežiūrint šių barbariškų veiksmų, mūsų tautiečių veiduose begalis džiaugsmas ir pergalė. Tai buvo nepaprastos valandos, kurios galėjo sujaudinti ir labai užkietėjusią širdį.

Per Lietuvoje praleistą mėnesį laiko yra tekę stebėti daug visokių mitingų, protesto akcijų, susirinkimų, bet šis buvo vienas jautriausių. Žinoma, jaudinantys buvo vaizdai Medininkų muitinėje, matant šešis nužudytuosius, ašarą spaudžiantys buvo šių aukų laidotuvių vaizdai, bet jie buvo kitokio pobūdžio. Ten buvo liūdni įvykiai, nors lietuviai ir iš jų sėmėsi jėgų ilgame kelyje į laisvę, kuri, kaip pasirodė, jau buvo arti.

Rugpjūčio 23-oji diena irgi buvo pilna džiugių įvykių. Spaudos darbuotojams ji buvo ypatingai džiaugsminga, nes po 235 okupacijos dienų, į Vilniuje esančius Spaudos Rūmus vėl galėjo sugrįžti spaustuvininkai, žurnalistai, laikraščių bei žurnalų redaktoriai. Daugiau negu pusmetį laiko prisiglaudę mažose patalpose įvairiose miesto dalyse, Lietuvos laikraščiai bei žurnalai vėl galės išsitiesti visu savo ūgiu ir deramai funkcionuoti erdviuose Spaudos Rūmų patalpose.

Ant šių ir kelių kitų pastatų vietoje raudonos vėliavos vėl buvo iškelta Lietuvos trispalvė. Tą pačią dieną parlamentaras S. Pečiūnas į savo namus parsinešė paskutinį komunistų trofėjų — raudoną vėliavą nuo Lietuvos Komunistų Partijos rūmų (buvusios Burokevičiaus tvirtovės).

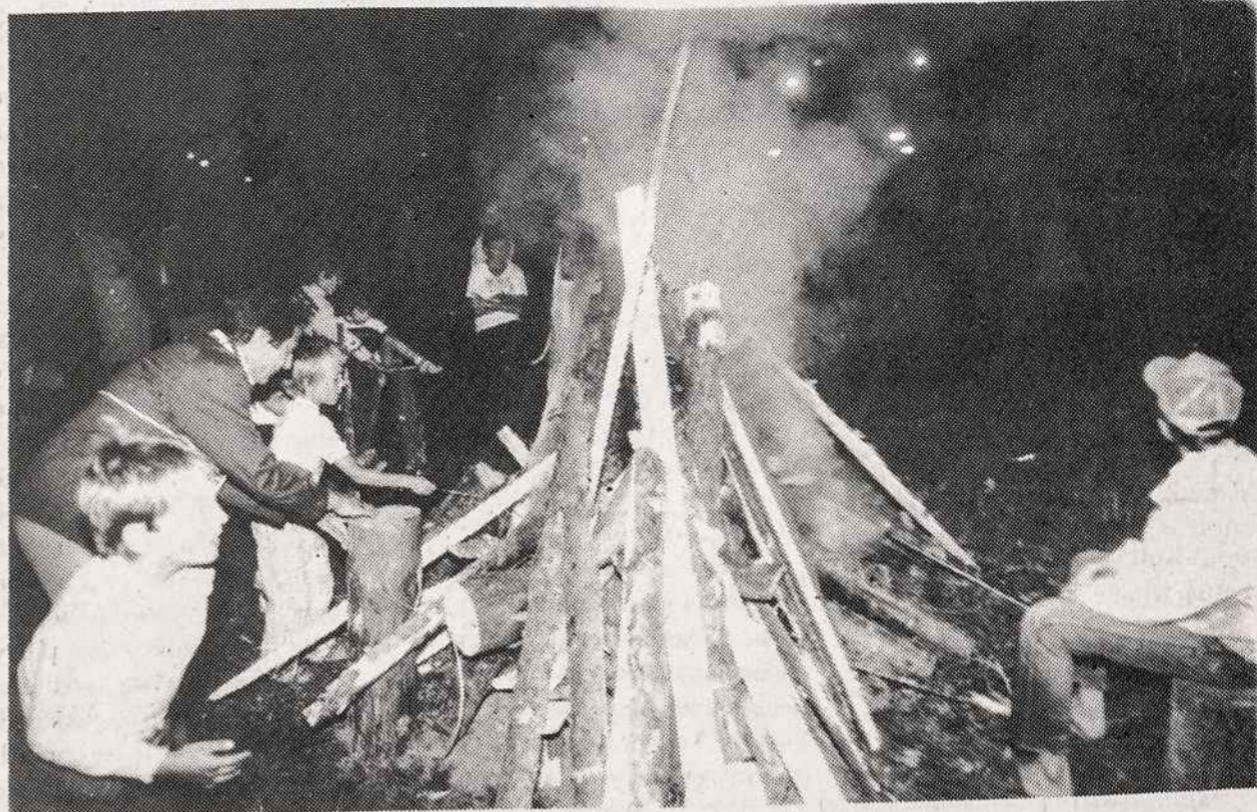
Tą atmintingą penktadienį Lie-

tuvos vyriausybė nutarė sustabdyti KGB įstaigos veiklą Lietuvoje. Ne vieną kartą prie šios, liūdną praeitį turinčios įstaigos rūmų Gedimino prospekte, teko stebėti protesto akcijas, ir neatrodė, kad greitai šių agentų veikla galėtų būti nutraukta. Bet ir čia reikalai buvo išspręsti geriau, negu buvo galima tikėtis.

Rugpjūčio 23 d. tūkstančiai tautiečių buvo susirinkę ir į Lukiškių aikštę "atsisveikinti" su ilgu metus čia stovėjusiu Lenino paminklu. Šis komunistų "apaštalas", kaip koks sparnuotis su savo ištiesta ranka "nuplaukė" oru į netoliese stovėjusį sunkvežimį, o gausi minia palydėjo triukšmingais šūkiams bei plojimai. Įdomu, kad pradžioje nutruko "vado" kojos, nenorėjusios eiti kartu su jų savininku. Ir tik po didesnių pastangų ir jų buvo atsikratyta.

Ir pagaliau — rugpjūčio 23-ji buvo skirta ir kitai datai, kuri surišta su liūdnais įvykiais — Ribentropo - Molotovo suokalbiu, atnešusiu Lietuvai ilgai užsitęsusių komunistinę okupaciją. Tai buvo vadinamoji "juodojo kaspino" diena, tačiau šių metų pamėnėjimas jau turėjo džiugią gaidą, nes daugiau negu pusšimtį metų trukusi okupacija buvo bebaigianti savo dienas.

Tą dieną taip pat buvo užkurti "Liepsnojančio Baltijos Kelio"

Baltijos ugnies kelias rugpjūčio 23 Vilniaus artumoje (Juodojo kaspino dienos proga).
Nuotr. Viktoro Kapočiaus

laužai, kurių pirmuosius uždegė Vilniaus miesto Sąjūdžio ir Tremtinių bendrijos žmonės prie Lietuvos Radijo ir Televizijos rūmų bei Televizijos bokšto. Šios Lietuvos vienybės liepsnos plėčiai plykstelėjo į ankštį, ženklinamos naujos eros pradžią. Jos žymėjo Lietuvos laisvės kelio pradžią — nepriklausomo gyvenimo pirmuosius žingsnius.

Smagu buvo aplinkui matyti linksmus veidus, šypsenas, lūpose, nežiūrint, jog žmonės suprato ir žinojo, kad jų laukia dar sunkūs išbandymai.

Edvardas Šulaitis

SUSTABDYTA PALČIAUSKO DEPORTACIJOS BYLA

Americans for Due Process pranešė, kad apeliacinis imigracijos teismas Atlanta, Georgia, yra sustabdęs buvusio Kauno burmistro Kazimiero Palčiausko deportaciją iš JAV.

Imigracijos teismas nustatė, kad iš naujo turėtų būti svarstomas klausimas, ar Palčiauskas kuo nors tikrai nusikalto. Teisingumo departamento Office of Special Investigations (OSI) buvo argumentavęs, kad imigracijos teismam turėtų užtekti išpiliatinimo teismų sprendimo ir kad byla nebeturėtų būti toliau gvildinama.

Argumentai šiuo klausimu buvo išklausti praėjusią žiemą 11-tojo rajono teisėjų tarybos. Gynybos advokatas Guillermo Ruiz, kuris yra imigracinės teisės specialistas, apeliuodamas konstatavo, kad išpiliatinimo teismas, kuris įvyko 1984 m. St. Petersburg, nustatė tik tai, kad Palčiauskas, įvažiuodamas į Ameriką, neteisėtai apibrėžė savo pareigas vokiečių okupacijos metu, t.y. jis pamelavo.

Ruiz taip pat stipriai kritikavo OSI naudojamus Sovietų KGB parūpintus įkalčius, teigdamas, kad jie neturėtų galioti Amerikos teismuose. Norėdamas paremti savo argumentus dėl sovietinių įkalčių priimtumo, adv. Ruiz teismui pristatė adv. Povilo Žumbakio knygą *Soviet Evidence in North American Courts*. OSI įstaiga teigė, kad Palčiauskas, kadangi jis ėjo burmistro pareigas vokiečių okupacijos metu, buvo kolaborantas ir turėtų būti deportuojamas.

Atlantos apeliacinis teismas savo sprendime pabrėžė, kad neužtenka OSI įrodyti melavimo, norint asmenį deportuoti. Turi būti įrodyta koks nors jo kriminalinis nusikaltimas. Apeliacinis teismas yra sugrąžinęs bylą į imigracijos teismus, kuriuose Palčiauskas turėtų proga įrodyti savo nekaltumą.

Pasak Palčiausko adv. G. Ruiz: "Labai gaila, kad šis naujas teismas nebeįvyks. Po dešimt metų OSI sąsma po teismus, Palčiauskas guli ligoninėje po trečio insulto ir jau nebereaguoja į savo aplinką. Net neaišku, ar jis supranta savo žmonos jam praneštą naujieną dėl šio laimėjimo. Naujas teismas būtų suteikęs proga bandyti atitaisyti klaidas, kurios buvo padarytos išpiliatinimo teismo metu".

Reaguodama į žinias apie šį sprendimą, Americans for Due

Process koordinatorė Rasa Razgaitienė teigė: "Nors šis sprendimas ir ateina per vėlai Palčiauskui, jis yra didelis laimėjimas visiems, kuriems rūpi teisingumas. Taip pat Atlantos sprendimas gali padėti kitiems OSI apkaltintiems, kurie vis dar kovoja prieš šios įstaigos teisinius prasižengimus".

Chicagiečio Liudo Kairio deportacijos byla vis tebėra imigracijos teismuose. Sekantys argumentai Kairio byloje įvyks šių metų pabaigoje. Kitos OSI bylos prieš pabaltiečius, ukrainiečius ir volksdeutsche asmenis tebesivelka per išpiliatinimo ir deportacijos teisinės procedūras.

Paminėta Tautos Šventė

Chicagos Jaunimo Centre rugsėjo 8 d. šio Centro Moterų klubas surengė Tautos Šventės minėjimą, kurį pravedė jaunimo atstovė Rita Likanderytė, o pagrindinę paskaitą skaitė buvęs Sibiro tremtinys Povilas Vaičekauskas. Kalbą pasakė Lietuvos gen. garbės konsulas Vaclovas Kleiza, pasveikindamas Lietuvos pripažinimo proga, prie kurio nemažai prisidėjo ir išsivijęs lietuvių.

Savo poezijos žodžiais minėjimą sustiprino poetas Kazys Bradūnas.

Prieš programą, kuri buvo trumpa ir efektinga (truko tik 1 val.), A. Polikaičiui pritariant akordeonu, sugiedotas Lietuvos himnas, o po programos — "Lietuva brangi". (eš)

Lietuvių kalbos vadovėlis, angliškai *Introduction to Modern Lithuanian*, išleistas naujai laida. Kaina \$25. Prie knygos labai tinka įkalbėtų tekstų 4 kasetės, — kaina \$40. Persiuntimui pridėdama \$3.00.

Vlado Kulboko naujausia knyga *Laiko pagarbatai* jau gaunama Darbininko administracijoje. 336 psl. Kaina \$8.00, plus persiuntimui \$1.50.

Dr. Konstancijos Paprockaitės-Šimaitienės knyga *Moteris su baltu chalatu* jau platinama Darbininko spaudos kioske. Jos kaina 20 dol., persiuntimui pridėti 2 dol.

Jono Dainausko *Lietuvos bei lietuvių krikštai ir 1387-ji metai*. Išleido Vydūno fondas, Chicago. 1991 m. Kaina 15 dol. Persiuntimui pridėdama 2 dol. Galima gauti Darbininko spaudos kioske.

KATALIKŲ PASAULIO ŽURNALAS KREIPIASI Į SAVO SKAITYTOJUS

Per Lietuvos Informacijos Centrą gauta šis kreipimasis:

Po ilgų religinės spaudos draudimo dešimtmečių Lietuvoje pradėję leisti pirmutinį žurnalą *Katalikų pasaulį*, labai norėjome juo dalytis su brangiaja mūsų išsivija. Todėl daugeliu adresu siuntinėjome nemokamai, džiaugsmės sulaukę prenumeratorių per Lietuvos Katalikų Religinę Šalpa, Brooklyne. Šiais metais smarkiai padidėjo spaudos išlaidos, juo labiau siuntinėjimo. Esame priversti taupyti. Todėl nuo 1992 m. pradžios nemokamai siuntinėjime tik po vieną egz. į Vėnėtuolą, Kolumbiją, Urugvajų, Braziliją, Boliviją, Čilę, taip pat toms JAV, Anglijos ir Australijos lietuviškų laikraščių ir žurnalų redakcijoms, kurios mums siuntinėja

savo leidinius, ir asmenims, siunčiantiems mums knygas. Iš dėkingumo siūsiame ir žymiesiems mūsų sponsoriams: prelatams Algimantui Bartkui, Antanui Bungai, Jonui Kučingui, Jonui Petrošui, Londono marijonams ir Australijos St. Peter's Lietuvių bendruomenei.

Visiems kitiems mūsų bičiuliams maloniai siūlome žurnalą užsisakyti: sumokėti paprastu paštu \$35, oro paštu \$56 (JAV). Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai Brooklyne (Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207) arba atsilyginti lankantis Lietuvoje.

Labai norėtume, kad mūsų ryšiai nenutrūktų, kad dar tvirtėtų.

Katalikų pasaulio
Leidykla ir Redakcija

Iš Religinės Šalpos — Informacijos Centro veiklos

- Lietuvos ambasada prašant, Lietuvos Informacijos Centras talkino Aukščiausiosios Tarybos pirmininko V. Landsbergio Jungtinių Tautų programos ruošoj ir vykdyme New Yorke, LIC Washingtono skyriaus vedėjas Viktoras Nakas ėjo pirm. Landsbergio vertėjo pareigas.

- Lietuvių Informacijos Centras, talkinant Kristos Butvydaitės vadovaujamai publicistikos agentūrai Bard Associates, teikė informaciją spaudai apie pirm. V. Landsbergio ir kitų Lietuvos delegacijos narių programą Jungtinėse Tautose. Interview su pirm. Landsbergiu pasirodė *The New York Times*, *USA Today*, "Today" TV laidoje visuamerikiniėje ir vietinėse TV laidoje.

- Baltijos valstybių priėmimo į Jungtines Tautas proga, Lietuvių Informacijos Centras suorganizavo trijų Užsienio reikalų ministrų pasirodymą "Council on Foreign Relations" TV laidoje.
- Lietuvių Informacijos Centro direktorė Gintė Damušytė ir

Washingtono skyriaus vedėjas Viktoras Nakas buvo pakviesti dalyvauti JT Generalinės Asamblėjos atidaryme kaip oficialūs Lietuvos delegacijos prie Jungtinių Tautų nariai. 46-oji JT Gen. Asamblėjos sesija rugsėjo 17 dieną Lietuva, Latvija ir Estija pilnateisiais nariais.

- Viešėdamas New Yorke, AT pirmininkas V. Landsbergis išlydėjo Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos humanitarinės pagalbos konteinerį. Ši devynioliktoji "Gyvybė Lietuvai" humanitarinė siunta iškeliavo rugsėjo 18 d. iš Catholic Medical Mission Board sandėlio. Siuntos turinį sudėjo Catholic Medical Mission Board, Lutheran Medical Center, Sabre Foundation ir Direct Relief International organizacijos, kurios suaukojo \$784,273 vertės vaistų, medicininių įrangos ir knygų.

- New Yorke lietuvių visuomenei pageidaujant, Lietuvių Katalikų Religinei Šalpa — Lie-

(uikelta į 8 psl.)

"Maldauju, nepamiršk nė mano vardo
Tarp daugelio gyvų ir negyvų vardų..."

20-ose mirties metinėse
A. A. MYKOLAS LIUBERSKIS

(g. 1901.III.6 Chicagoje, 1971.X.12 New Yorke)

Savanoris, kūrėjas, muzikas, geležinkelių ryšių bataliono, Perkūno, Lietūkio, Sančių, šaulių, Aušrinės, skautų vyčių, Operetės chorų vadovas, Angelų Karalienės parapijos Brooklyne vargonininkas. Prieš 20 m. palaidotas Cypress Hills kapinėse, Brooklyn, NY.

Jį prisiminti mišios bus spalio 6 d. 11 v. Apreiški-mo bažnyčioje.

Liūdintieji: žmona Filomena, dukros Donata, Andželė su šeimos, anūkė Aldona ir sesuo Stasė su šeima

A. A. VLADUI BALSUI,
mielam kaimynui, mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną Albiną, sūnus Raimundą ir Luciją su šeima.

A. D. Adomaičiai	V. S. Kapeckai
A. G. Armaliai	A. Klierienė
L. Alvarado	N. Lubinienė
J. K. Babravičiai	A. Markevičienė
J. Bakšienė	V. A. Mickai
J. Gerdvilienė	P. A. Petraičiai
H. M. Gineičiai	V. A. Raulinaičiai
A. P. Gudonai	B. Tamošiūnienė
K. Gurskienė	B. Ukrinienė
F. J. Jarašiai	K. Vaitelis
E. Juškevičienė	S. Žiuraitienė

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

DARBININKAS

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: spalio 5 ir 6, šeštadienį ir sekmadienį, įvyksta "blusų turgus". Rengia Lietuvos Atletų Klubas.

Anicetas Simutis, Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų, dabar turi labai daug darbo. Kas dieną jis dalyvauja generalinės asamblėjos posėdžiuose, vakare tenka lankyti rengiamus įvairių tautų priėmimus. Visi domisi Lietuva, visi nori pasinformuoti, kaip sekasi organizuoti nepriklausomą gyvenimą. Taip pat jis eina ir Lietuvos gen. konsulo pareigas New Yorke.

Vijolė Cerniauskienė, anksčiau dirbusi kredito unijoje "Kasa", dabar dirba Lietuvos ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų įstaigoje. Ji anksčiau yra dirbusi Lietuvos gen. konsulate New Yorke, gerai pažįsta įstaigos darbą, tai dabar yra didelė pagalba Anicetui Simučiu, kuriam teko ir Lietuvos ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų pareigos ir taip pat tebėra Lietuvos gen. konsulas New Yorke.

Kultūros Židinio išlaikymo fondo narių susirinkimas bus spalio 12 Kultūros Židinio mažojoje salėje. Pradžią 12 val. dienos. Bus aptarti svarbūs reikalai.

Vaclovas Butkys, agronomas, rugsėjo 28, šeštadienį, savo artimų draugų tarpe atšventė vardadienį. Pas jį sveičiavosi gausus būrys iš Great Neck, nes ten jis anksčiau gyveno. Dabar jis gyvena Woodhavene. Pas jį sveičiuojasi iš Lietuvos jo jaunesios sesers dukra Olimpija Tujėnienė su dukra Daiva. Jos abi į Lietuvą išvyksta spalio 14.

Poeto Leonardo Andriekaus rinktinė, pavadinta *Palikau tik dangų mėlyną*, išleista Vagos leidyklos Vilniuje. Rinktinė sudaryta iš 8 eilėraščių rinkinių, turi 318 puslapių. Tiražas 9,000. Dailininkas Arvydas Keždailis. Knyga skiriama jauniems pranciškonams Lietuvoje. Praeitą savaitę jos pirmas egzempliorius atsiųstas autoriui. Visas išleidimas užtruko apie metus laiką.

Poeto Aleksandro Radžiaus naują poezijos knygą *Keliaujame abu, mėnuli* išleidi *Darbininko* laikraštis. Knyga turi 64 puslapius. Jai aplanką sukūrė Paulius Jurkus. Jis taip pat ornamentavo ir keturis knygos skyrius. Poetas yra didelis astronomijos mėgėjas, daug rašęs spaudoje įvairiais astronomijos klausimais. Ir savo poezijai įkvėpimo semiasi iš didžiųjų žvaigždynų. Ši yra jo ketvirtoji knyga. Pirmoji knyga buvo *Paukščių takas* — 1961, antroji — *Baltus mėnulio miestas* — 1975, trečioji *Priimk mane, mėnuli* — 1980. Daugiausia dėmesio jis skyrė mėnuliui. Ir šioje knygoje drauge su mėnuliu jis keliauja per Lietuvą, Vokietiją, Ameriką. Knyga jau parengta spausdinti.

Tėv. Bernardinas Grauslys, OFM, gyvenęs pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte, Maine, staiga susirgo. Ligoninėje jam padaryta operacija.

Rašytojas Ričardas Gavelis buvo atvykęs iš Lietuvos ir dalyvavo Šviesos - Santaros studijų dienoje Lemonte. Grįždamas buvo sustojęs Bostone pas St. Goštautą. Ten buvo surengtas jo literatūros vakaras. Rugs. 28 atvyko į New Yorką ir rugs. 29, palydėtas Alinos ir Edvardo Staknių, išskrido į Lietuvą.

Antano Maceikos vardo biblioteka Kultūros Židinyje bus atidaryta spalio 6, sekmadienį, nuo 12 val. iki 2 val. popiet.

Oficialios vaizdajuostės iš istorinių įvykių Jungtinėse Tautose priimant Pabaltijo valstybes: 1. Saugumo Tarybos posėdis rugsėjo 12 d.; 2. Generalinės Asamblėjos posėdis rugsėjo 17 d. (angliškas tekstas); 3. Estijos, Latvijos ir Lietuvos prezidentų kalbos tame posėdyje (estiškai, latviškai, lietuviškai); 4. Vėliavų pakėlimo iškilmės ir 5. Pabaltijo valstybių prezidentų spaudos konferencija rugsėjo 18 d. Iš viso 6 juostos. Norintys įsigyti šias juostas už prieinamą kainą kreipkitės tel. 516 - 935 - 0896.

Kultūros Židinio kieme kas tik dabar apsilanko, džiaugiasi daugybe gėlių. Jų prisodinta prie takų, prie didžiųjų tvorų, aikštelių. Jos žydi ir klesti. Taip Židinio kiemą išpuošė naujieji prižiūrėtojai Judita ir Kazimieras Jurkūnai.

Rašytojas Stepas Zobarskas mirė 1984 birželio 9 d. Prieš porą metų mirė ir jo dukra Nijolė. Jo gyventą namą nupirko kaimynas. Namuose rasta daug įvairių knygų, rankraščių. Visa tai pervežta į Kultūros Židinį ir aptvarkyta. Knygos bus išsiųstos į Lietuvą, rankraščiai apgrupuoti ir persiųsti į Maironio literatūros muziejų Vilniuje. Taip pat bus persiųsti ir visi ten rasti laiška, nes ši medžiaga yra naudinga lietuvių literatūros istorijai. Rašytojo palikimo tvarkymu rūpinasi Lietuvos Rašytojų Draugijos valdyba.

Paulius Jurkus ir Vytautas Maželis rugsėjo 22 lankėsi Philadelphiaje. Ten Lietuvos Tautodailės Instituto Philadelphia skyrius rengė dail. Anastazijos Tamošaitienės kūrybinės knygos sušikimą ir velionės pagerbimą. Apie dailininkę, jos kūrybą ir knygą kalbėjo Paulius Jurkus. Renginys vyko Šv. Andriejaus parapijos salėje. Po to Vytautas Maželis nuvyko į skulptoriaus Petro Vaškio sodybą ir jo studiją, kur plačiai nufotografavo jo kūrybą.

Ar Kultūros Židinyms dar reikalingas?

(atkelta iš 3 psl.)

kalbėtų apie jo išlaikymą. Taip jau nusistovėjo, kad Židinyms lyg pats turi išsilaikyti. Taip nėra. Tad reikia studijuoti naujas galimybes, naujus lėšų telkimo būdus.

Ukrainiečiai turi savo Kultūros namus Manhattane prie 5 Ave. Namai dideli, gražūs, su daugybe kambarių. Juos išlaiko specialios turtingesni ukrainiečių draugija. Kiekvienas narys aukoja kasmet stambesnę sumą, rodos, 1000 dol. Jie sutelkia tiek lėšų, kad jų kultūrinė veikla ten jau klesti laisvai be didesnių problemų.

Lietuviai ateiviai sugebėjo patatyti tokias bažnyčias, sales, išlaikyti jas, negi dabar ims ir nesugebės išlaikyti Kultūros Židinio. Skelbkime loterijas, konkursus, prašykime, kas sugalvos geriausius lėšų telkimo būdus. Judėkime, kad čia būtų vietos ir lietuviškai veiklai, o ne tik nuomojančiai publikai. Be tos pastogės juk tuoj ir mes išblėsime.

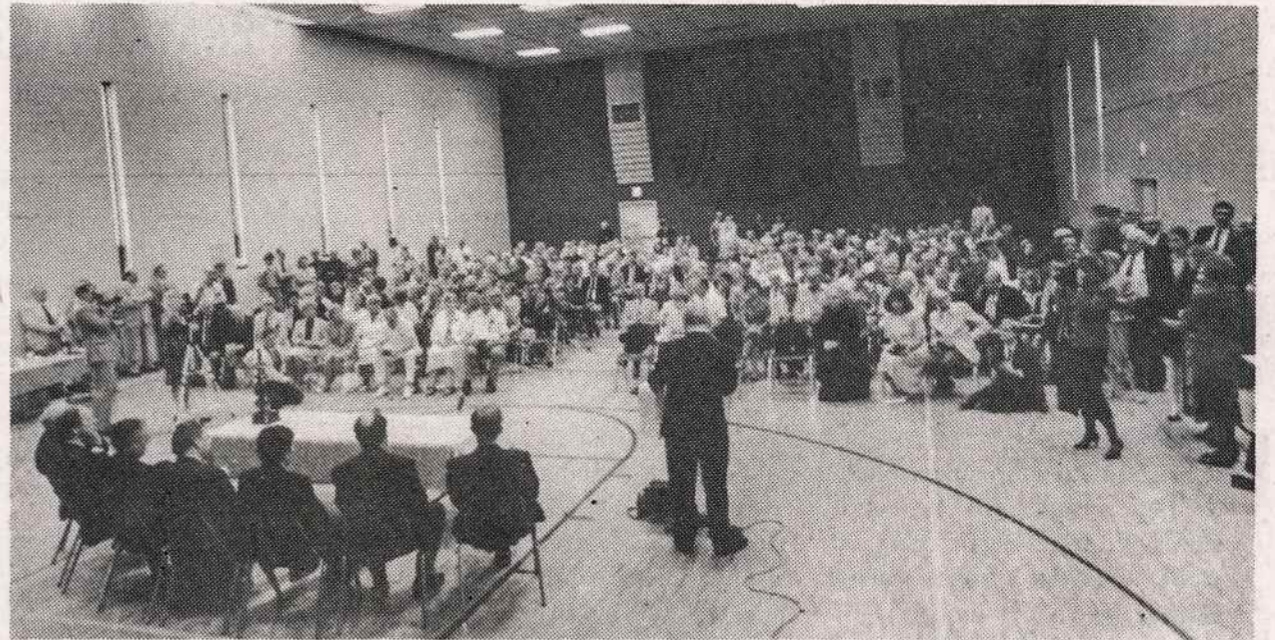
Kai 1979 vasario 10 buvo dedikuotas Kultūros Židinyms, ten akte buvo pasakyta, kad Židinyms skiriamas nepriklausomai Lietuvai ir lietuvių tautai!

Argi dabar tų įsipareigojimų nesugebėsime atlikti?!

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.55 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į: G.T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

\$1.95 — SVARAS — KALĖDINIAI SIUNTINIAI pristatomi į namus LIETUVOJE. Specialus susitarimas. Rūbai, maistas, vaistai BE MUITO. Ši nuolaida galioja rugsėjo ir spalio mėn. Paskubėkite! Iš kitur savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS.

TRANSPAK
2638 W. 69 St.,
Chicago, IL 60629
tel. 312-436-7772

Bendras vaizdas iš Lietuvos prezidento Vytauto Landsbergio susitikimo su New Yorko lietuviais Kultūros Židinyje rugsėjo 19 d., prieš prezidentui sugrįžtant į Vilnių. Vidury, prie pulsto Romas Kezys, newyorkiečių vardu pasveikinęs Lietuvos prezidentą ir jo aukštus palydovus. Nuotr. Vytauto Maželio

LAUKIAME RUDENS DAILĖS PARODOS

Ilgokai tylėjusi New Yorko Lietuvos Dailininkų Sąjunga dabar išjudėjo — spalio 12 - 13 dienomis Kultūros Židinyje rengia rudens dailės parodą. Jau savo nariam išsiuntinėjo pakvietimus. Pakviesta taip pat keletas dailininkų, kurie dar nėra Sąjun-

gos nariai.

Kodėl gi dabar rengiama paroda, argi jos reikia? — Taip klausia ne vienas. Žinoma, klausia tas, kuriam nerūpi kultūrinis lietuvių gyvenimas, jo raida. O tie, kurie domisi lietuviška kultūra, jos pulsavimu, parodos laukia su nekantrumu.

Kaip žinome, vasario mėnesio parodas rengdavo Lietuvos Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba, norėdama kaip tik suaktyvinti tą kultūrinį gyvenimą. Kai persiorganizavo Lietuvos Dailininkų Sąjunga, ji ėmėsi iniciatyvos tokią parodą surengti.

Iš Religinės Šalpos — Informacijos Centro veiklos

(atkelta iš 7 psl.)

tuvių Informacijos Centras rugsėjo 19 d. surengė išleistuves AT pirm. Landsbergiui ir jo delegacijai Kultūros Židinyje. Į ketvirtadienio vidudienio išleistuves buvo susirinkę keli šimtai New Yorko lietuvių.

• Lietuvos Informacijos Centro Washingtono skyriaus vedėjas Viktoras Nakas rugsėjo 23 d. išvyko į Lietuvą trim savaitėm tarnybos reikalais. Nakas pirmą kartą lankėsi Lietuvoje 1977 m., o po to Sovietai jam pakartotinai neduodavo vizos.

• Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos specialiu projektu vedėja Rasa Ruzgaitienė išvyko Lietuvos rugsėjo 27 d. tartis su "Caritas" vadovybe, Lietuvos Katalikų Bažnyčios atstovais, organizacijomis ir valdinėmis įstaigomis dėl tolimesnių "Gyvybė Lietuvai" ir "Knygos Lietuvai" siuntų ir šalpos.

Pasirinktas ruduo, nes kaip esame patyrę, — vasario mėnuo labai nepalankus parodom. Dažnai būna sniego pūgos, audros. Gi rudenėlis visada vilioja keliauti, svečiuotis, lankyti miesto galerijas bei muziejus. Tai bus visiems patogiu aplankyti ir šią parodą.

Apsisprendžiant už datą, prisiminta ir senieji nepriklausomos Lietuvos laikai. Ten tarp daugelį parodų didžiausia ir gausiausia buvo rudens dailės paroda. Po vasaros atostogų dailininkai sunėša savo "derlių", kad visi pamatytų, ką jie padarė per metus.

Ir šioji paroda bus visai naujų kūrinių paroda. Visi paprašyti dalyvauti su savo naujausiais darbais, kurie dar niekur nerodyti.

Visos tautos turi savo emigraciją. Ir emigracijoje kūryba ne-

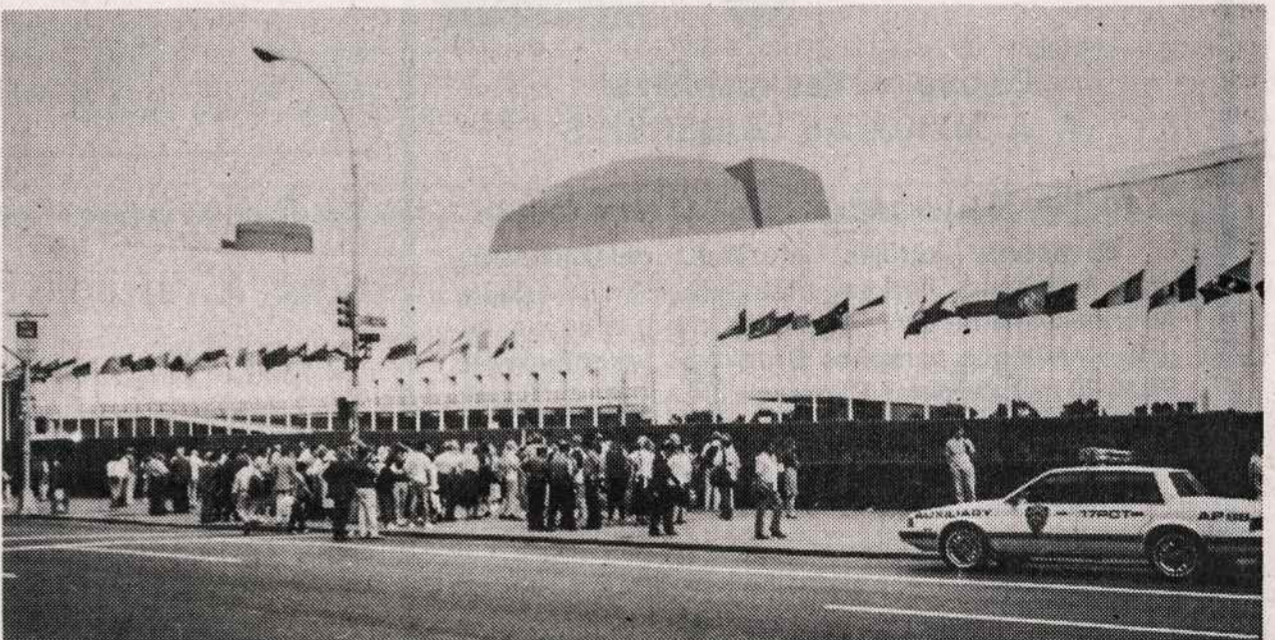
sustoja. Ji taip pat kuriama, nes ji palaiko pačią emigraciją, papuošia savo tėvynę naujais laimėjimais. Emigracijoje gyvenę dailininkai, muzikai, rašytojai yra sukūrę gražiausių veikalų, pagarsėję už savo tėvynės ribų.

Tad yra didelė prasmė tokias parodas rengti, puoselėti savo kūrybą ir domėtis. Čia yra tik pradžia, kai Lietuva vėl tapo nepriklausoma valstybė. Lietuviškoji dailė galės vystytis naujais keliais, bendradarbiauti su tėvynėje esančia daile. Tas bendradarbiavimas tikrai praturtins lietuviškąjį meną.

Rudens dailės paroda yra mūsų meno šventė, naujas įprasminimas mūsų emigracijos dienų ir darbų. Todėl visi kviečiami apsilankyti ir pasidžiaugti naujais kūrybos horizontais, naujomis idėjomis. Ateina nauji dailininkai, čia baigė savo studijas, jau dalyvavę amerikiečių parodose. Greta veikia ir kurią vyresnioji dailininkų karta. Štai koks įdomus ir gražus ansamblis.

Rudeninės parodos iškilmingas atidarymas su tradicine kavute bus spalio 12, šeštadienio vakare.

Kaip minėta, parodą organizuoja NY lietuvių dailininkų sąjunga. Jos valdybą sudaro: pirmininkas Juozas Bagdonas, sekretorė Marija Žukauskienė, izdinininkė — Irena Nemickienė, valdybos narė — Vida Krištolaitytė. Parodos informacijas teikia pats pirmininkas Juozas Bagdonas (tel. 718 441 - 2374). (p.j.)

Prie Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rūmų Pirmojoje Avenue rugsėjo 17 d. jau nuo vidudienio būriavosi New Yorko lietuviai, latviai ir estai, norėdami patys savo akimis pamatyti, kaip iškils Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavos. Neaiškiai matyti tušti stiebai, virš kurių apie 6:15 val. vakaro pagaliau tos vėliavos pakilo, tarp jų ir Lietuvos trispalvė. Nuotr. Raimondo Šližio

"ŽAIBAS" NR. 6 — MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druskos, dežė ananasų, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00. Kreiptis: "ŽAIBAS", 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430-8090.

55 SVARUS MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus Lietuvoje: mėsa, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, kondensuotas pienas, cukrus, miltai, ryžiai, kruopos, kava, arbata, prieskoniai, \$95. — **MĖSOS GAMINIAI** aukščiausios kokybės: Panevėžio filė, žemaičių dešra, sprandinė, medžioklinės dešrelės, servilatas, 22 svarai, \$95. Mažesnis siuntinis \$65. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436 - 7772.

NAUJAS "ŽAIBO" NR. 11! Miltų 10 sv., cukraus 10 sv., ryžių 6 sv., aliejus 64 oz., 8 O'-Clock pupelių kavos 39 oz., mėsos konservai: 2 dež. kumpio (1 kg), 2 dež. liežuvio drebučiuose (0.65 kg), 2 dež. vištienos savo sultyse (0.65 kg). Pilna kaina \$100.00. Bus pristatyta bet kurioje Lietuvos vietovėje per 10 darbo dienų. "ŽAIBAS", 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 — tel. (708) 430 - 8090.

Baltijos valstybių nepriklausomybės proga

NUOTAIKINGA VAKARIENĖ SU ŠOKIAIS

įvyks BALTIJOS RESTORANE spalio 5, šeštadienį.

KARŠTAS BUFETAS SU ŠAMPANU
nuo 8 v. iki 10:30 v. v.

Kaina asmeniui — \$12.95.

Šokiams groja Stasys Telsinskas
nuo 9 v. v. iki

Vakarienei vietas prašome užsisakyti iš anksto —
tel. 718 846-5900. (Vien tik šokiams užsakymo nereikia.)

BALTIJA

86-21 114 St. Richmond Hill, Queens.

KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS, LATVIUS IR ESTUS!

"BLUSŲ TURGUS"

Spalio 5 ir 6
10 — 5 val.

KULTŪROS ŽIDINYJE

NEW YORK'O LAK VISUS KVIEČIA!

Prekių apsipirkimas...
Lietuviški pietūs ...
Loterija — spalio 6 d. ...